

Rajona bērnu un jauniešu centra vizuālās mākslas pulciņa audzēkņu Raiņa Rusiņa un Alises Dudarevas zīm.

Priecīgas Lieldienas!

Rajona bērnu un jauniešu
centra vizuālās mākslas
pulciņa audzēknes
Mārites Zimeles zīmējums

ĪSZIŅAS

«Līvānu stikla» likteni lems pēc mēneša

Noslēdzies maksātnespējīgā uzņēmuma «Līvānu stikls» kreditoru pretenziju pieteikšanas termiņš. Otrdien tika sasaukta kreditoru sapulce ar mērķi izvēlēties kādu no maksātnespējas stāvokļa risinājuma modeļiem. Tā kā neviens no iespējamajiem investoriem nav izteicis vēlēšanos iegādāties ražotni, un nav iesniegts arī sanācijas plāns, kā atjaunot uzņēmuma maksātspēju, tad saskaņā ar likumu bija jālemj jautājums par bankrota procedūras uzsākšanu. Kreditoru vairākums vienojās pārtraukt kreditoru sapulci uz vienu mēnesi, cerot, ka par uzņēmumu varētu izrādīt interesi investori. 10. maija kreditoru sapulcē arī tiks izlemts jautājums par maksātnespējas iespējamo risinājumu. Kopš 15. novembra par a/s «Līvānu stikls» administratoru iecelts SIA «Forums audīts» direktors Ivars Reinhards. Uzņēmums turpina darbu, regulāri veicot arī tekošos maksājumus.

Izveidotas rajona padomes komitejas

Izveidotas Preiļu rajona padomes pastāvīgās komitejas. **Finansu komiteja** darbosies šādā sastāvā: rajona padomes priekšsēdētājs, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns, Rušonas pagasta domes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, Saunas pagasta domes priekšsēdētājs Jānis Domulis, Aglonas pagasta domes priekšsēdētāja Helēna Streiķe, Stabulnieku pagasta domes priekšsēdētāja Monika Litauniece, Jersikas pagasta domes priekšsēdētāja Maija Spūle, Vārkavas pagasta domes priekšsēdētājs Arturs Štagars, Upmalas pagasta domes priekšsēdētājs Pēteris Pūga, Pelēču pagasta domes priekšsēdētājs Juris Kovaļevskis un Riebiņu pagasta domes priekšsēdētājs Voldemārs Adamovičs.

Preiļu rajona padomes **sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja** darbosies šādā sastāvā: Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja vietnieks, Līvānu novada domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, Galēnu pagasta domes priekšsēdētāja Leontīne Saleniece, Silajāņu pagasta domes priekšsēdētāja Marija Trifanova, Siļukalna pagasta domes priekšsēdētājs Juris Leicis, Sutru pagasta domes priekšsēdētājs Antons Znotiņš, Rožkalnu pagasta domes priekšsēdētāja Astrīda Spuriņa un Rudzātu pagasta domes priekšsēdētājs Jānis Zeps.

Piedalīsies laureātu koncertā

Muzikālā konkursa «Mana tautas dziesma» rajona uzvarētāji sekmīgi piedalījās Latgales novada konkursā un tika uzaicināti uzstāties laureātu koncertā Rīgā. Tas paredzēts 21. aprīlī. Labākie tautas dziesmas dziedātāji ir Līvānu ģimnāzijas folkloras kopas «Ceiruleits» grupa, Līvānu bērnu un jauniešu centra vokālais ansamblis «Spurgaliņš», kā arī Dainis Skutelis no Salas pamatskolas. Kopā no Latgales novada uz konkursu izvirzīti septiņi pārstāvji.

Skolai savi dzejnieki un komponisti

Preiļu 2. vidusskolas trīs skolēni: 12. klases skolēns Eduards Kumalāns, desmitklasnieki Igors Dementjevs un Sergejs Kuzmins aizraujas ar dziesmu sacerēšanu. Viņi paši raksta vārdus un komponē melodiju. Tapušas jau vairāk nekā desmit dziesmas, — par mīlestību, draudzību, par jaunību. Mūzikas jautājumos viņus konsultē skolotāja Olga Siliņa, bet dzejas literārā noslīpēšana notiek Innas Stepanovas vadībā. Jaunieši gatavo solokonzertu un pirmo reizi ar to uzstāsies Rīgas 55. vidusskolā, kur notiks kopīgs Lieldienu sarīkojums. Gan Preiļu 2. vidusskola, gan Rīgas 55. vidusskola darbojas kopīgā projektā «Atvērta skola», un tāpēc tapusi iecere par abu skolu skolēnu tuvāku sadarbību. Preilieši uz Rīgu dosies 20. aprīlī.

NACIONĀLĀS ZINAS

Paverieties debesis!

Ja vakaros vēl pietiek spēka paskatīties debesis, tad astronomi iesaka palūkoties uz rietumu pusi. Tur jau drīz pēc saulrieta ir vērojamas divas diezgan tuvu viena otrai esošas spožas «zvaigznes». Patiesībā tās ir planētas Saturns un Jupiters. Planētas būs vērojamas tikai šomēnes. Arī Saules aktivitāte turpināsies vēl pāris nedēļas. Grandiozie sprādzieni uz Saules iedzīvotāju veselību neietekmējot, mierina zinātnieki. Savukārt jau nākamajā gadā Saules aktivitātes laiks, kas atkārtos ik pēc 11 gadiem, būs garāms.

Miljoni deputātu algām

Saeimas pagājušā gada izdevumi bijuši vairāk nekā 6 miljoni latu, no kuriem aptuveni puse samaksāta atalgojumā Saeimas darbiniekiem un parlamenta deputātiem. Vislielākos Saeimas izdevumus veido atalgojums darbiniekiem un deputātiem — 2,9 miljoni latu jeb 44% no visa Saeimas budžeta. 1,2 miljoni latu no budžeta tiek tērēti par dažādiem maksas pakalpojumiem — tālruna sakariem, kanalizācijas maksām u.c.

Latgale joprojām vistrūcīgākā

Pērn palielinājusies iedzīvotāju ienākuma nevienlīdzība gan pēc ienākumu līmeņa, gan reģionālajā griezumā. Trūcīgie kļuvuši nabagāki, bet turīgie bagātāki, liecina mājsaimniecību budžeta pētījuma rezultāti, kurus publicējusi Centrālā statistikas pārvalde. Mājsaimniecību rīcībā esošie ienākumi uz vienu mājsaimniecības locekli 2000. gadā Rīgas reģionā bija 82,76 lati, Zemgalē 62,78 lati, Vidzemē 62,29 lati, Kurzemē 59,85 lati un Latgalē 48,94 lati. Šajā summā ietilpst arī zemnieku saimniecībās iegūtā un pašu apēstā pārtika, pārrēķināta naudas izteiksmē. Tādā veidā iedzīvotāju ienākumi Latvijā ir vēl zemāki. Iedzīvotāju iztikas minimums tiek aprēķināts saskaņā ar 1991. gada (!) 1. aprīļa Godmaņa valdības apstiprināto iztikas minimuma grozu. 2000. gadā iztikas minimums bija 84,47 lati. Pētījuma rezultāti liecina, ka Latvijā 82,8% iedzīvotāju ienākumu līmenis ir zem iztikas minimuma. Vēl statistika liecina, ka Latgalē ienākumi mājsaimniecībās pat samazinājušies par 0,7%.

Skolotājiem augstākā izglītība jāiegūst 3 gados

Ministru kabineta komiteja atbalstīja grozījumus izglītības likumā, kas paredz termiņu, kura laikā skolotājiem jāiegūst augstākā izglītība, pagarināt no 2001. līdz 2004. gada 1. septembrim. Pašlaik bez augstskolas diploma strādā 58% no pirmsskolas un sākumskolas pedagogiem.

Gribat rūpnīcu — atdodiet mežus

Ja arī Latvija celulozes rūpnīcas finansēšanā varētu piedalīties nevis ar mežiem, bet gan ar nepieciešamo naudu (150 miljonu eiro), rūpnīcas īpašnieki tomēr vēlēties saņemt nodrošinājumu 40% nepieciešamo resursu, kas ir 0,5 miljoni hektāru Latvijas mežu. Pavisam valstij pieder 1,4 miljoni hektāru mežu. Vai 300 radītās jaunās darba vietas, kurās noteikti nestrādās vietēji, augstas tehnoloģijas nepārziņoši latvju bāleļi, ir vienlīdzīgas trešdaļai izcirsto Latvijas mežu un piesārņotai Daugavai? To kārtējo reizi valdība tautai skaidrot netaisās, jo rūpnīcas īpašniekiem sen ir jau kaut kas pasolīts un kaut kas bez nodokļu maksātāju ziņas jau ir parakstīts, tikai neviens neatzīstas, ka Latviju pārdod pa daļām.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

*«Neliedzies labu darīt ikvienam, kam tas nepieciešams,
jo tavai rokai Dievs piešķīris visu, lai tā to darītu.
Nesaki savam tuvākam: «Ej un nāc, rītu es tev došu!» —
jo tev taču ir, ko dot tūlīt.»*

Jālamana pamācības, 3. nodaļa

Ļausim Kristus miera sveicienam ienākt mūsu sirdīs!

Ar zvanu skaņām dzimtenes dievnamos, ar pavasarīgu laiku pienākušas Lieldienas. «Kristus ir augšamcelies!», tā ticīgi sveicina viens otru svētku rītā. Lieldienu svētki ir pievilcīgi arī tāpēc, ka Kristus augšamcelšanās sagādā mums iespēju celties jaunai dzīvei. To mums kārtējo reizi atgādina šie Svētki. Kristīgā patiesība par miesas augšamcelšanos ir brīnišķa un neparasta. Arī vienam no Kristus mācekļiem — Tomam — tā likās nepieņemama: «Ja es neredzēšu, ja es sava pirksta neielikšu naglu rētās, es neticēšu.» Taču tieši saskarsme ar Kristu novērsa visas šaubas.

Arī tagad daudzi dzīvo līdzīgā noskaņā, — ja neredzēšu, neticēšu. Tā nav kristīga nostāja, ja cilvēks laicīgos labumus stāda augstāk par garīgām vērtībām. Ir izplatīta tendence iekārtot sev paradīzi uz zemes. Nekas nesanāks. To apliecina Dieva vārdi pirmajam cilvēkam: «Vaiga sviedros tev būs savu maizi pelnīt». Tas nozīmē, ka dzīve virs zemes ir jāpieņem tāda, kāda tā ir: ar visu tās bēdīgo īstenību. Grēcīgiem cilvēkiem ar Dieva palīgu dzīves krustaceļš būs vieglāk ejams. Cīņa ar ļaunumu ir smaga, bet ne bezcerīga. Pie Dieva turoties, dzīves pārbaudījumus izturēsim.

Baznīca māca pazīt Dievu, skaidro ticības patiesības, svētos Rakstus, aicina dzīvot saskaņā ar Radītāja likumiem, no kuriem vissvarīgākais ir Dieva un līdzcilvēku mīlestības bauslis. Pēc augšamcelšanās Jēzus teica apustuļiem: «Miers jums». Ļausim Kristus miera sveicienam ienākt mūsu sirdīs. Cik laimīgi būtu cilvēki, ja pasaulē valdītu šis Dieva miers.

*Vēlu visiem priecīgus,
Dieva žēlastībām bagātus
Lieldienu svētkus.*

**Onufrijs Pujats,
Vārkavas, Jasmuižas, Znotiņu
Romās katoļu draudzes prāvests**

Sešu garīdznieku dzimta

Prāvests Onufrijs Pujats 1999. gadā nosvinēja priesterības 40 gadu jubileju. Pēdējie 25 gadi no tiem pavadīti, kalpojot Vārkavas baznīcas draudzē.

Par savu dzīvi prāvests stāsta:

— Mana dzimtā vieta ir Rēzeknes apriņķa Naurānu draudzes Lielo Pujatu sādžā ar vairāk nekā 20 viensētām. No tām tagad palikusi tikai mūsējā, starp diviem gleznainiem ezeriem un tuvējo kapsētu, kur mūs vienmēr gaida mīļie vecāki. Viņiem mēs bijām astoņi bērni: četri brāļi un četras māsas. Kara laikā divas jaunākās māsiņas saslīma. Viena nomira, otra izdzīvoja un kļuva par divu priesteru māti. Tēva brālis arī bija priesteris. No viņa mantojumā saņēmām garīgo literatūru, kuras, bet galvenokārt — dziļi ticīgo vecāku reliģiskās audzināšanas rezultātā mēs, visi četri brāļi, iesākām ceļu uz priesterību. Piecdesmitajos gados padomju režīms nikni apspieda baznīcu. Manu vecāko brāli, tagadējo kardinālu, vēl paspēja iesvētīt par priesteri, otru brāli un mani iesaucā armijā, jaunāko brāli vispār atskaitīja no garīgā semināra. Un tā, «zem presinga» līdz pat atmodas laikiem pagāja mūsu dzīves labākie gadi.

Tomēr no mūsu dzimtas cēlušies seši garīdznieki. Paldies Dievam par visu.

Uz jautājumu, cik nozīmīgi prāvestam ir tas, ka viņa brālis Jānis Pujats ir iecelts kardināla godā, Onufrijs Pujats atbildēja:

— Mūsu arhibīskapa — metropolīta Jāņa Pujata uzņemšanu Romas katoļu Baznīcas kardinālu kolēģijā man grūti komentēt, jo viņš ir mans miesīgais brā-

● Priecīgus Lieldienu svētkus vēl Vārkavas baznīcas prāvests Onufrijs Pujats. Foto: M.Rukosujevs

lis. Šis negaidītais, savilņojošais notikums lai runā pats par sevi. Brālim Kardinālam vēlam ar Dieva palīgu ilgus gadus sekmīgi vadīt mūsu Māras zemes baznīcu un ticīgo tautu.

Vārkavas baznīca svētās Trīsvienības godam celta 1877. gadā. Jaunieceltajam prāvestam Onufrijam Pujātam ar toreizējā kardināla Julijana Vaivoda svētību vajadzēja rīkot baznīcas simtgades svinības. Baznīcā tika veikts plašs remonts un citi sagatavošanas darbi. Bet par bērnu un jauniešu iesaistīšanu procesijās no pastāvošās varas nācās arī smagi ciest. Tagad neviens neliek šķērslī ceļā uz baznīcu, taču Vārkavas draudzes locekļu skaits vismaz desmitreiz samazinājies. Vecie nomiruši, jaunie aizbraukuši. Arī nokļūšana uz baznīcu apgrūtināta, jo svētdienās nekursē autobusi. Znotiņu draudzē mazāka, bet draudzīgāka,

teica prāvests. Svētdienās nelielā baznīcīnā ir pilna. Tomēr, pateicoties ticīgo atbalstam, baznīcas tiek uzturētas kā nākas. Vārkavas draudzē ieviesta tāda kārtība, ka baznīcu katru nedēļu pēc kārtas uzkopj citas sādžas iedzīvotāji. Prāvests uzteica uzticīgo un darbīgo baznīcas saimnieci Helēnu Birkuli, kura ļoti daudz darba ieguldījusi baznīcas kopšanā. Viņš pieminēja katehēti Evitu Kusiņu, kura vietējās skolās teicami veic jaunās paaudzes sagatavošanu pirmajai Komūnijai, organizē svētkoļojumus, rūpējas, lai draudzes pārstāvji godam piedalītos adorācijā Aglonas bazilikā. Tāpat uzslavēja mūziķus Bonifāciju Lazdānu, Jāni Teilānu, Ilzi Rožinsku, kuri gādā, lai draudzē baznīcās kori ar skanīgām dziesmām papildinātu dievkalpojumus.

Veltot apsveikuma vārdus «Novadnieka» lasītājiem Kristus Augšamcelšanās svētkos, prāvests Onufrijs Pujats teica, ka šogad svētku prieku aptumšo skumjais notikums — Preiļu dekanāta dekanā Jāzeps Gugāna aiziešana mūžībā. Viņš augstu novērtēja dekanā darbaspējas, prasmi teikt interesantus sprediķus, rūpes par baznīcas īpašumu atgriešanu. Preiļu dekanāts Latvijā vienīgais, kurā darbojās viens dekanāns un viens prāvests, bet ir daudzas baznīcas un lielas draudzes. Dekāns Jāzeps Gugāns strādāja līdz pēdējai dienai, vēl baznīcas dārzā plānoja Lieldienu procesijas gaitu.

Mums, priesteriem, ir tāda nostāja, — strādāt, kamēr krītam, jo nav, kas mūs aizvietotu, un jaunie garīdznieki izvēlas darbu lielās draudzēs, pilsētās, ar skumju noti sarunu noslēdza Vārkavas baznīcas prāvests Onufrijs Pujats.

L.Rancāne

Pie Latgales mātes — viņas dēls

10. aprīlī uz mūža mājām Preiļu katoļu baznīcas dārzā blakus Latgales mātes piemineklim pavadījām Preiļu dekanāta dekanu Jāzepsu Gugānu. Svinīgo atvadu ceremoniju vadīja Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskaps V. E. Jānis Bulis. No dekanā ar mīlestības vārdiem, ar ziediem, ar aizlūgumu atvadījās viņa draudze, apkārtējo draudžu, kā arī tālāku novadu baznīcu prāvesti, dekāni, ticīgi. Atvadu vārdus teica rajona padomes un Preiļu novada domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns.

Joprojām pie šīs svaigās kapu kopas neapsīkst apmeklētāju straume. Katrs nāk ar savu paldies. Arī klusi pateiktu to cauri smilšu kārtām un ziedu klājumam sadzird mūsu garīgais Tēvs.

AMATNIEKS, REDAKCIJAS SLEJA

Ar krusta zīmi pamatnē

Kas būtu Lieldienas bez olām un šūpolēm? Cik ģimeņu, tik paņēmienu olu izskaistināšanai, un būtībā krāsotu olu konkursi neiztur kritiku. Vajag lielu drosmi, lai uzņemtos apgalvot, ka tā punktotā, kas krāsota ar putrainu palīdzību, ir vairāk vai mazāk skaista par to olu, kurai no aptītas grīšļa lapas iekrāsoties balta līnija. Vai tā, kuras brūnajā čaumalā ar adatu iegravēts smalks zīmējums un novēlējums, labāka par to, kuru bērns krāsojis ar zīmuliem un akvareļiem. Vai ar spēka ādiņu iebērztā mazāk spidīga par lakā mērcēto olu. Lieldienās visas olas uz laiku kļūst par maziem meistardarbiem.

Interesanti arī ticējumi par Lieldienu olām. Piemēram, ja gadās mežā vai kur citur aizmaldīties, vajag atcerēties, ar ko Lieldienu ritā dalītas olas. Tādā brīdī, kad mežs no visām pusēm kļuvis svešs un nepazīstams, kad nezinā vairs ne rīta, ne vakara, šim padomam patiešām ir vērtība. Ja cilvēks spēj nomierināties, sakopot domas un atmiņu, koncentrēties uz kaut ko, piepiest sevi domāt par senāku notikumu, tad taču viņš var valdīt par sevi, nepaļauties apjukumam un mēģināt atcerēties, no kuras puses istī viņš šajā maldu vietā nokļuvis.

Cilvēki, kas nodarbojas ar amatniecību, mēdz izgatavot koka olas. Tāpat vien. Pašu priekam vai bērniem paspēlēt. Tās noder arī kā jauka Lieldienu dāvana. Pulētas, spoži lakotas, ar koka faktūru, kas veido interesantu rakstu. Tādas olas bija redzamas arī lietišķās mākslas meistaru izstādē, kas notika Preiļu amatu centrā. To autors — Aivars Čingulis no Riebiņu pagasta Pieniņiem.

Amatniecība ir mans hobijs, par sevi stāstīja Aivars Čingulis. Īstais darbs — krāšņu mūrēšana. Vismaz pusotra simta mājās lieli cilvēki un mazi bērni sildās pie Aivara mūrējam krāsnīm.

Aivaram ir pāri 30 gadiem, un viņš nekādi nevar piederēt pie tās paaudzes, kuri savu bērību saista ar ganu gaitām. Tās papildinām izbaudīja sešdesmitgadnieku un vecākas paaudzes. Un tomēr Aivaram, pastarīt 12 bērnu ģimenē, atmiņas par bērības vasarām saistās ar govju un aiņu ganīšanu. Toreiz ģimene dzīvoja Saunas pagastā, tēvs, kolhoza celtnieks, ar nopelnīto vien nebūtu paēdinājis tik daudz

bērnu. Vajadzēja turēt vairāk lopīņu. Lai tiem pietiktu zāles, nācās izmanīties un ganīt katrā meža vai neaparta lauka stūrī. Tagad, Aivars saka, visi brāļi un māsas dzīvē labi iekārtojušies, visiem ir darbs, ģimenes.

Tik ciešā saskarē ar dabu, kā tas mēdz būt ganu gaitās, atrisās fantāzija un iztēle. Izejmateriāls ir visapkārt un — papildinām. Ķeburaini zari un māzeri, ķērpji un sūnas. Aivars atceras, ka tajos gados aizrāvis ar dažādu figūriņu izgriešanu. Pareizāk sakot, mācējies ieraudzīt un papildināt to, ko daba galvenajos vilcienos jau bija izveidojusi. Pats pirmais nopietnais zēna darbs — ģitārai līdzīgs mūzikas instruments, ko gatavojis bez jēlkādām priekšzināšanām, vienkārši «no acs». Ar veikālā pirkām stīgām šī ģitāra pat skanējusi.

Salas pamatskolas un Preiļu 1. vidusskolas zīmēšanas skolotāji Aivaru atceras kā teicamu zīmētāju un daudzu grafiku autoru.

Sekoja armijas gadi, pēc tam celtnieka darbs Sīļukalnā. Pirms pāris gadiem Aivars, nu jau kopā ar sievu Initu, diplomētu gobelēnu audēju, un abiem bērniem pārceļās uz Pieniņiem. Apnikusi mitināšanās dzīvoklī, saka Aivars,

gribējies māju, zemi, dabu apkārt. Tomēr ar zemes darbiem Aivars neaizraujas. Viņa iztikas avots — krāšņu mūrēšana.

Cik svarīga mūsu ziemeļzemītē ir laba krāsns, nav jāstāsta nevienam. Patfakami būt mājā, kurā siltums apņem kā mīlīgs cimdīņš. Tādās istabās saimnieces liekas omulīgākas, bērni mierīgāki un namatēvi saviesīgāki. Ja siltums istabā turas tikai ap pašu krāsni un cērtas acis kopā ar dūmu piedevu, ne ciemu ļaudīm, ne savējiem tādā telpā nav labs prāts.

Aivars Čingulis stāsta, ka labas krāsns mūrēšanas priekšnosacījumi esot zināšanas, ķelle un āmurs. Zināšanas apguvis no sava skolotāja krāšņu lietās — Jāņa Bruzguļa. Mūrniekam zināšanas vajadzīgas ne tikai ar to brīdī, kad mājās saimnieks norāda vietu krāsnij. Labākās krāsnis sanākot, kad mājastēvs vispirms ar mūrnieku pārrunājis, kādu krāsni viņš vēlētos, cik lielu, kādam nolūkam un uzklājis amatnieka ieteikumus ķieģeļu pirkšanā. Arī mālu izvēle ir no svara. Reizēm Aivars pat ņem līdzī savus mālus. Gadās, ka izbrāķē saimnieka sagādātos mālus un kopā ar viņu dodas meklēt citus. Var gadīties, ka piecus vai desmit metrus tālāk no tās pašas mālu bedres tiem jau ir cita kvalitāte.

Tagad laukos un arī pilsētu mājās vairāk izvēlas četrstūrainas, augstas krāsnis, ideālā variantā tām jālidzinās kamīnam, bet jāpilda arī krāsns funkcijas. Aivaram nācies mūrēt arī kamīnus un pat — maizes krāsnis. Tā patiešām ir viena smalka lieta. Lauku māju saimnieces tāpat kā ar audēkļu rakstiem izsenis lepojušās ar labām krāsnīm. Ja atceramies, labā krāsnī, kamēr tā kurējās, varēja podā izvārit zupu, izkurināt krāsni izcept lielo četrkantaino pannu ar kotletēm, maizes cepienu, māla podā izsautēt ābeļlapas tējai. Visvairāk apskautās krāsnis bija tās, kurās izcepās un neapdega tortes. Gar krāsnīm

● **Modernās ārzemju krāsniņas latviešu mājās nespēj izkonkurēt kārtīgu, no ķieģeļiem mūrētu krāsni, tā domā mūrnieks Aivars Čingulis. Un tā uzskata arī māju īpašnieki.**

mūrēja siltuma mūrīšus. To lietderība veselības uzlabošanā bija nenovērtējama. Neviens fizioterapijas kabinets nevar nodrošināt tādu vienmērīgu, dziļu un reizē saudzējošu siltuma procedūru sāpošām locītavām, kauliem, muskuļiem, kā to spēja mūrīši. Krāsnis mūrēja ar ierēm — cimdu un zeķu žāvēšanai.

Aivars arī tagad labprāt pēc saimnieka ieceres uzmūrē mūrīti. Bet laba cepšanās esot garantēta, ja krāsns mutē ievērotas visas proporcijas un izmēri, ja tās velves ir pareizā slīpumā. Un vēl, kā no pieredzes zina Aivars, krāsnij ir jāļauj kārtīgi izžūt. Nav jāsteidzas ar tās kurināšanu. Vislabāk, ja jaunu krāsni liktu mierā pāris nedēļas. Nereti saimniekiem kārojas mūrējumu izmēģināt pēc iespējas ātrāk.

Aivars neievēro kādus īpašus ticējumus, kādā dienā vai kādā mēness zīmē sākt krāsns mūrēšanu. Vienu gan viņš neslēpj. Kad krāsns pamatā ielikts pirmais ķieģelis, viņš pār to pārmet krusta zīmi. Lai krāsns ar siltumu un arī ar ugunsdrošību garantē mājas mieru.

Mūrēšana ir sezonas darbs. Vasarā, rudenī. Tāpēc ziemā paliek vairāk vaļas koka amatniecībai. Aivars gatavo mēbeles mājai, paretam arī kādam kaimiņam. Tikai šoziem saimestarota virpa, un tagad viņš izmēģinājis roku virpotu trauku gatavošanā. Amatnieka iemaņas ierāda bērniem, tāpat kā savā laikā to darīja viņa tēvs. 13 gadus vecais Austris jau tagad ir konkurents koka virpošanā. Vienpadsmitgadīgā Santa labprāt ņemas ar māliem, zīmē. Bet sieva Inita strādā par šuvēju uzņēmumā Preiļos.

L.Rancāne

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus uzklāsim pa tālr. 1-53-07056.

Kur paslēpts mūsu prieks

Ietinies pelēkā miglas palagā, lietus korpēm kājās pār Latviju lēniem soļiem brien pavasaris. Kur vien viņš sper kāju, tur mostas lielā, zaļā dzīvība. Pavasara pēdas ļoti skaidri var saskatīt. Neticat? Aizejiet palūkoties uz tuvējo noru vai mežmalu. Kaut vai braucot automašīnā pametiet skatu pa logu — visa Latvija ir maigi zaļa, pavasara pēdām izraibināta.

Pavasaris ir tepat ārā. Izbrīdis kārkļu pudurim cauri, aizsoļo līdz bērzu birztalai, kur, atbalstīts pret melnbalto stumbru, stāv spainis, paša zemes spēka — bērzu sulas pilns. Nometies turpat miklajā zālē, nerātnis padzeras saldo bērzu sulu un, nosviedis lietus tupeles, triecas skriešiem taisni ziemāju zelmenim cauri. Smagais miglas palags aizķeras un nokrīt gravas malā, siltie saules stari turpat līdzās plaucē zilās vizbulītes, kas smaržo medaini saldi un vilina.

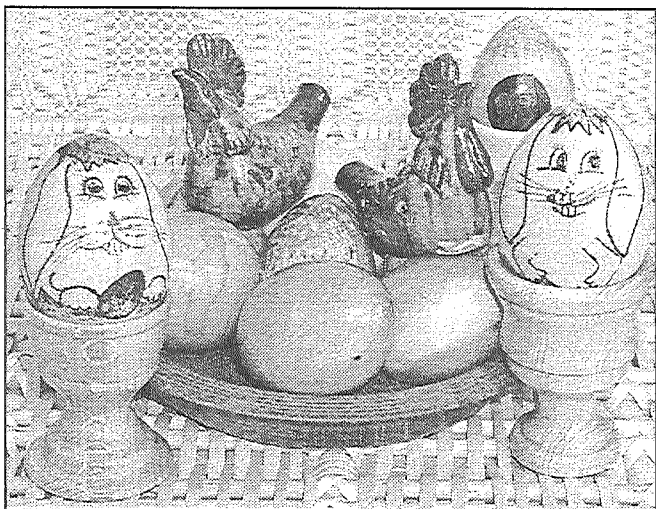
Lieldienas. Rīt tās atkal būs klāt. Šodien visās Latvijas mājās burbuļos sīpolu mizu novārtījumā iemestās olas, bet bērni satrauktās brinuma priekšnojautās citu novārīto vidū meklēs pašu pirkstiniem tītās un rotātās olas. Raisīs vaļā, pētīs, kādus rakstus atstājusi rūpīgi piestiprinātā ziedlapiņa vai, no marinēto gurķu burkas izvilkta un olai apsieta pētersīļa lapiņa. Tad noglabās savu olu līdz rītam un cerēs, ka tieši tā būs tā stiprākā.

Mēs, lielie, savukārt cerēsīm, ka reizē ar saules gaismu zem mūsu Latvijas debesīm vairāk kļūs arī tās gaismas, kas cilvēku attiecībās. Redakcijā nonāk bērnu rakstītas vēstules, un ir pārsteidzoši lasīt rindas par savstarpējo attiecību siltumu, par iecietību, labestību, par sapratni, ko viņi vēlētos sajūt šajā pasaulē. Tās pietrūkst. Tam ir milzums daudz pierādījumu. Vienkāršs lauku iedzīvotājs ir spiests meklēt palīdzību avīzes redakcijā, jo citādi viņa teiktajā neviens neklausās. Uzrakstām par problēmu, jo tas ir mūsu pienākums. Pēc tam, kad par nebūšanām paziņots publiski, parasti arī kaut kas tiek darīts, lai kļūmīgās situācijās novērstu. Taču ar to jau nekās nebeidzas. Sūdzībnieks nu iekļūst sava pagasta «melnajā sarakstā», pašvaldības attieksme ir nepārprotama — ja esi atļāvies sūdzēties, tad neko labu vairs negaidi. Cilvēks jūtas atkarīgs un baidās, bet ilūzija par demokrātiju izkūp gaisā kā rīta migla.

Attiecību gaismu mums katram derētu ienest arī savās ģimenēs. Bezdarbā, nezinā un bezcerībā — jautāsi? Jā, arī tad. Mainot savu attieksmi pret apkārt notiekošo, pret saviem tuviniekiem un arī pret sevi. Mīlot sevi vispirms, tad arī bērnu, vecākus, laulāto draugu. Ar retiem izņēmumiem lielākā daļa no mums teiks, ka laika sev jau nu paliek vismazāk. Taču nesen izlasīju interesantu atziņu, ka jebkurš darbs vai pienākums, kuru darām ar prieku un no sirds, ir laiks, kas vēltis sev. Ja nevari darīt to, no kā gūsti prieku, tad iemācies gūt prieku no tā, ko dari. Ja jums izdosies, ieguvēja būs visa ģimene.

Vai redzējāt pavasara atstātās pēdas ārā? Un olu krāsošana visā visumā ir pavisam jautrs notikums, vai ne? Meklēsim ne tikai paslēptās olas, bet arī prieku. Sāksim jau šodien, un nepārstāsim to darīt arī pēc Lieldienām. Liksmus svētkus!

Ginta Kraukle

● **Svētku noformējumā labi izskatās no koka virpotas olas, kuru autors ir amatnieks Aivars Čingulis. Keramikas gailīšus veidojusi amatniece Bronislava Kikere, bet blodiņu — Juris Blusanovičs. Foto: M.Rukosujevs**

Aglonas pagastā

■ **BŪVĒ ĒKAS.** Pagasta padomes deputāti apstiprināja divus ēku pieņemšanas ekspluatācijā aktus. Būves (dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas) atrodas pašvaldības lauku teritorijā.

■ **LĒMA PAR SAVSTARPĒJIEM NO-RĒKINIEM.** Aglonas pagasta padomei jāmaksā par pašvaldības bērnu izglītošanu piecām pašvaldībām Preiļu un citos rajonos. Nolemts, ka piedāvās slēgt līgumus ar Aglonas pagasta padomi tām 12 pašvaldībām, kuru administratīvajās teritorijās pierakstītie bērni mācās Aglonas skolās.

■ **VEIDO KOMISIJAS.** Nolemts, ka šomēnes jāapstiprina revīzijas komisija piecu cilvēku sastāvā. Līdz pagasta padomes sēdei deputātiem jāizlemj par kandidātiem šai komisijai. Vēl nolemts izveidot pašvaldības administratīvo komisiju piecu cilvēku sastāvā. Nolemts, ka pagastā tiks izveidota pašvaldības īpašuma privatizācijas komisija. Deputāti apstiprināja arī Cirišu HES darba grupu piecu cilvēku sastāvā.

■ **PALIELINĀJA PAGASTTIESU.** Paliecināts Aglonas pagasttiesas sastāvs — triju cilvēku vietā turpmāk strādās pieci. Pagasttiesā darbosies bērnu ārste Ingrida Spiķe un Aglonas policijas iecirkņa nepilngadīgo lietu inspektors Aldis Kalvāns.

■ **BRĪDINA PARĀDNEKUS.** Lai samazinātu nekustamā īpašuma nodokļa un komunālo maksājumu parādu summu, kas saņiegusi turpat piecus tūkstošus latu, pagasta padomes deputāti nolēma ierakstītās vēstulēs izsūtīt brīdinājumus tiem parādniekiem, kuru parāds par nekustamo īpašumu pārsniedz 50 latus, bet komunālo maksājumu parāds pārsniedz 100 latus. Viena mēneša laikā nauda ir jāsamaksā. Ja tas netiks izdarīts, lietas tiks gatavotas iesniegšanai tiesā.

Rudzātu pagastā

■ **PANĀKUMI LEĻĻU TĒRPU SKATĒ UN POPIELAS KONKURSĀ.** Trīs audzēkņi no Rudzātu speciālās internātskolas piedalījās leļļu tērpu skatē, kas notika Jelgavas rajona Lielplatones speciālajā internātskolā, un ieguva godalgas. Pirmklasnieks Dmitrijs Beinarovičs bija sagatavojis masku sunītim, 4. klases skolniece Iveta Pundure demonstrēja zilonītes tērpu. Interesantu leļļu tērpu bija izveidojusi speciālās klases meitene Svetlana Saveljeva.

Savukārt 8. klases skolēni Svetlana Zujeva un Gunārs Peipiņš, kā arī desmitklasnieks Igors Beļajevs piedalījās popielas konkursā Saldus rajona Rubas speciālajā internātskolā. Viņu uzstāšanās tika atzīta par temperamentīgāko, trijotne saņēma arī divas skatītāju simpātiju balvas.

Rudzātu speciālās internātskolas direktore Gunta Jaudzema skolas pedagoģiskās padomes sēdē izteica pateicību skolotājiem, ar kuru palīdzību skolēni sagatavojās skatei un konkursam. Par veiksmīgu piedalīšanos leļļu tērpu skatē pateicību saņēma skolotājas Guna Zalāne, Ksenija Bogdanova un Sanita Šuķe, bet par panākumiem popielas konkursā — skolotāja Zanda Spūle-Vilcāne.

■ **LABĀKIE NOVUSA SPĒLĒTĀJI.** 10 komandas no Limbažu, Bauskas, Balvu, Madonas un citiem rajoniem piedalījās Latvijas speciālo internātskolu novusa sacensībās, kas notika Rudzātu speciālajā internātskolā. Mājnieki sacensībās piedalījās ar trim komandām.

Kā izrādījās, labākie novusa spēlētāji ir Rudzātu skolēni. Skolas pirmā komanda, kurā spēlēja Silvija Dukaļska, Jānis Daukšts un Igors Beļajevs, kļuva par uzvarētājiem. Individuāli meiteņu konkurencē Silvija ieguva trešo, bet zēnu konkurencē Jānis — pirmo vietu. Raitis Kūziks izcīnīja trešo vietu.

11. aprīlī Rudzātu speciālajā internātskolā notika rajona skolu novusa sacensības. Skola gatavojas arī tradicionālajai futbola dienai, kas šogad notiks jau divpadsmito gadu pēc kārtas. Uz futbola dienu tiek aicināti gan skolu, gan arī pieaugušie futbolisti.

ZEMNIEKIEM,
MEŽSAIMNIEKIEMKā klasificē
sertificēto
sēklu

Ja zemnieki arī turpmāk gribēs saņemt subsīdijas par sējplatībām, 2002. gada ražai nāksies izmantot sertificētu sēklu materiālu. Sertificētu sēklu piedāvā gan selekcijas stacijas, gan sēklkopības sabiedrības un arī individuālie sēklaudzētāji. Kāds ir sertificētās sēklu iedalījums, skaidro Valsts augu aizsardzības dienesta Sēklu kontroles departamenta (VAAD SKD) Preiļu daļas vadītāja Malda Lejiņa.

Visaugstvērtīgākais sēklu materiāls ir izlases sēkla (IS), ko izmato galvenokārt selekcijai specializētās selekcijas stacijās, tālāk sēklu materiālu iedala pirmsbāzes sēklā (PB), ko izaudzē tieši no izlases sēklām selekcionāra uzraudzībā. Nākošā ir bāzes sēkla (B), kas tālāk dalās divās paaudzēs B1 un B2. Attiecīgi zemāka ranga ir sertificētā sēkla (C), kas arī dalās divās paaudzēs — C1 un C2.

Zemniekam aktuāli ir tas, cik ilgi iegādātā sēkla tiks uzskatīta par sertificētu. Ja saimniecības tīrumā tiks iesēta, piemēram, miežu sēkla ar ataudzējumu C1, tad to kā sertificētu varēs sēt arī otrā gadā, bet ne ilgāk, jo trešajā gadā šis sēklu materiāls vairs netiks uzskatīts par sertificētu. Ekonomiski izdevīgāk ir iegādāties izlases (IS), pirmsbāzes (PB) vai bāzes (B) sēklu, jo tā būs izmantojama vairākus gadus.

SPECIĀLISTA PADOMS

Sakopsim ogulājus

Ogulājos aizsardzība pret miltrasu jāsāk jau agri pavasarī, nodrošinot krūmiem optimālos augšanas apstākļus, lai tie augtu spēcīgi.

Ražojošajos stādījumos upeņēm jānogām un ērkšķogām izgrīzē slimību bojātos, nokaltušos zarus. Izgrīzē arī neražojošos skeletzarus, jāpogu stiklspārņu un ogulāju iedegu bojātos zarus. Ērkšķogu un upeņu krūmi, kuri iepriekšējā gadā slimoja ar miltrasu, ir rūpīgi jāapskata, iespējams, ka jauno

dzinumu gali ir tādi kā iekaltuši un uz tādiem dzinumiem ir ziemojošie miltrasas auglķermeņi — melnu, sīku lodīšu veidā. Šādi bojātie dzinumu gali ir jāapgriež un jāsadedzina.

Ērkšķogām un upeņēm agri pavasarī var uzbert koku pelnus. Krūmu apputināšanu vēlams atkārtot pēc septiņām dienām, arī pēc lietus. Sārmainā reakcija kavē konidiju augšanu. Ļoti efektīvs līdzeklis aizsardzībai pret īsto miltrasu ir ogulāju aplaistīšana ar vircu agri pavasarī, kamēr vēl nav plaukuši pumpuri. Ja virca kon-

centrēta, to atšķaida ar ūdeni 1:1. Aplejot ogulājus ar vircu, šīs sēnes ziemojošā stadija daļēji iet bojā, turklāt virca ir labs organiskais mēslojums un satur arī bioloģiski aktīvās vielas, kas veicina mikroorganismu savairošanos. Mitrasas izplatību aizkavē arī 0,5% kalcinētās sodas un 0,5% ziepju šķīdums, tas izsmidzināms ik pēc piecām septiņām dienām.

Pret ērkšķogu un upeņu miltrasu var lietot arī varu saturošus fungicīdus — Čempionu, to iedarbība būs daudz efektīvāka. Labs līdzeklis ogulāju slimību

apkaršanai ir Bordo šķīdums, tikai jālieto pareizā laikā un pareizās devās. Apstrādātiem krūmiem ir jābūt slapjiem, tos smidzina bezlapu stadijā, pie pozitīvām temperatūrām.

Upeņu un ērkšķogu krūmus jāstāda atklātā vietā, lai labi vēdinātos, tos savlaicīgi retina. Stādot jaunus stādījumus, jāiegādājas pret slimībām izturīgas šķirnes.

Anita Trūpa,
Valsts augu
aizsardzības dienesta
Viļānu FDPP
agronome

Vai Latvijā saudzēsime vilkus?

Eiropas Savienībā (ES) vilks ir ieskaitīts īpaši saudzējamam aprūpējam meža zvēru skaitā. Eiropā vilku skaits strauji sarūk, bet prasība saudzēt vilkus ir saistoša ne tikai ES, bet arī kandidātvalstīm.

ES nostādne ir tāda, ka vilkus vajagot saglabāt un, ja arī pelēcis kādu teļu vai aitu nokodis, zemniekam esot jāsaņem kompensācija. Taču kompensāciju

jautājums ir visai smags pat daudz attīstītākās valstīs nekā Latvijā. Norvēģijā, kur ir ap 100 vilku, zemnieki jau izteikuši protestu, jo uzskata, ka vilku ir pārāk daudz, turpretī speciālisti uzskata, ka normālai sugas reprodukcijai nepieciešams vismaz 500 dzīvnieku.

Latvijā līdz 1999. gadam vilku mednieki varēja cerēt uz prēmiju 75 latu apmērā. Taču tagad vilku medības nav uzskatāmas par populārām. Nošautais vilks jāaprok, lai to neizkārpītu

citi meža dzīvnieki. Vilki ir uzņēmīgi arī pret trakumsērgu un var izplatīt šo slimību plašās teritorijās. Jāpiezīmē, ka vilku populāciju Latvijā regulāri papildina arī migranti no Krievijas. Pārošanās laikā vilki klejo lielos baros, notiek niknas cīņas, kuras beidzas ar to, ka pie vilcenes paliek tikai viens vilks, kas uzvarējis pārējos.

Vilku aktivitāte sāks pieaugt vasaras vidū, kad tiem būs nepieciešams vairāk barības. Tad zemniekiem būs jāpieskata savi

ganāmpulki no viltīgo pelēču nagiem.

Mednieki atzīst, ka vilki pēdējos gados kļuvuši gudrāki — vecais paņēmiens, iežogojot teritoriju ar sarkanajiem karodziņiem, esot mazefektīvs. Visticamāk, ka ar ES direktīvām arī jautājumā par vilkiem, mums nāksies rēķināties. Speciālisti gan uzskata, ka vilku saudzēšanas režīms būtu piemērojams atsevišķās, ne pārāk plašās teritorijās.

G.Kraukle

Papildus informāciju zemniekiem sniegs VAAD SKD Preiļu daļas (Preiļu, Rēzeknes iela 35) vadītāja Malda Lejiņa (tāl. 22168).

Zemnieki var
kārtot
eksāmenu

Kā nosaka subsīdiju nolikums, atbalsta saņēmējam vai kādam no ģimenes locekļiem jābūt vismaz 1.līmeņa lauksaimnieciskajai izglītībai. Iesniedzot pieteikumu, jāpievieno arī radniecību apliecināšs dokuments (laulības apliecība u.c.). Nepieciešamo 1. līmeņa kvalifikācijas apliecību var iegūt arī pašmācības ceļā pēc attiecīga eksāmeno nokārtošanas. Šim nolūkam kvalifikācijas komisijai jāiesniedz saimniecības ražošanas finansu plāns, kas pretendētājam arī jāizstrādā.

Ražošanas un finansu plānā pašreizējam un nākošajam gadam jāuzrāda:

- Iss saimniecības apraksts;
- mājlopu turēšanas gada grafiks;
- bruto peļņas aprēķini saimniecības ražošanas nozarēm;
- barības līdzekļu plāns, norādot nepieciešamās lopbarības kultūru platības, ņemot vērā mājlopu skaitu, barības devas vienam mājlopam un iespējas nopirkt nepieciešamo lopbarību;
- saimniecības sējumu struktūra, ņemot vērā datus no barības līdzekļu plāna;
- saimniecības bruto peļņas aprēķins;

■ saimniecības ieņēmumu prognoze;

■ saimniecības peļņas un zaudējumu aprēķins;

■ naudas apgrozījums saimniecībā pa mēnešiem.

Bruto peļņas un pārējo terminu skaidrojumi ir atrodami SIA BO «Latvijas lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrs» izdotajos materiālos. Interesēties par tālruni 22391. **Eksāmens pretendentiem notiks 3. maijā Preiļos, reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē, «Novadnieku» informēja DRLP speciālists Ēvalds Ancāns.**

Zemes nomas
līgumu nedrīkst
aizmirst

Subsīdiju pretendentiem, iesniedzot pieteikumu reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē par iesētajām graudaugu platībām, jāpievieno arī zemes nomas līgums vai lietošanas tiesības apliecināšs dokuments. Kā informēja pārvaldes speciālists Jānis Kivlenieks, zemnieki iesniedz zemes robežu plāna kopiju un lauku izvietojuma shēmu, kas kalpo arī par zemes īpašumu apliecināšu dokumentu, taču, graudaugi tiek audzēti arī nomātās vai lietošanā piešķirtās zemes platībās, dokumentiem obligāti jāpievieno arī nomas līguma vai lietošanu apliecināša dokumenta kopija (oriģinālus uzrādot).

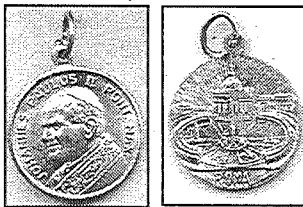
G.Kraukle

DĀVANAS

Kas ir dāvana? Daļiņa no tevis paša. No tā, ko tu jūti pret otru cilvēku un ko vēlies viņam parādīt. Dāvana nav sverama kilogramos, izmērāma un novērtējama naudā. Tā vai nu ir, — ja dota kopā ar mīlestību, vai arī nav, — ja sniegta ar tukšu sirdi un vienaldzību. Vienkārtī pieklājības dēļ, «tā vajag» dēļ. Vai uz pasaules vispār ir lieta, kas kādreiz nav dāvināta, vai notikums, kas kādam nav veltīts par godu?

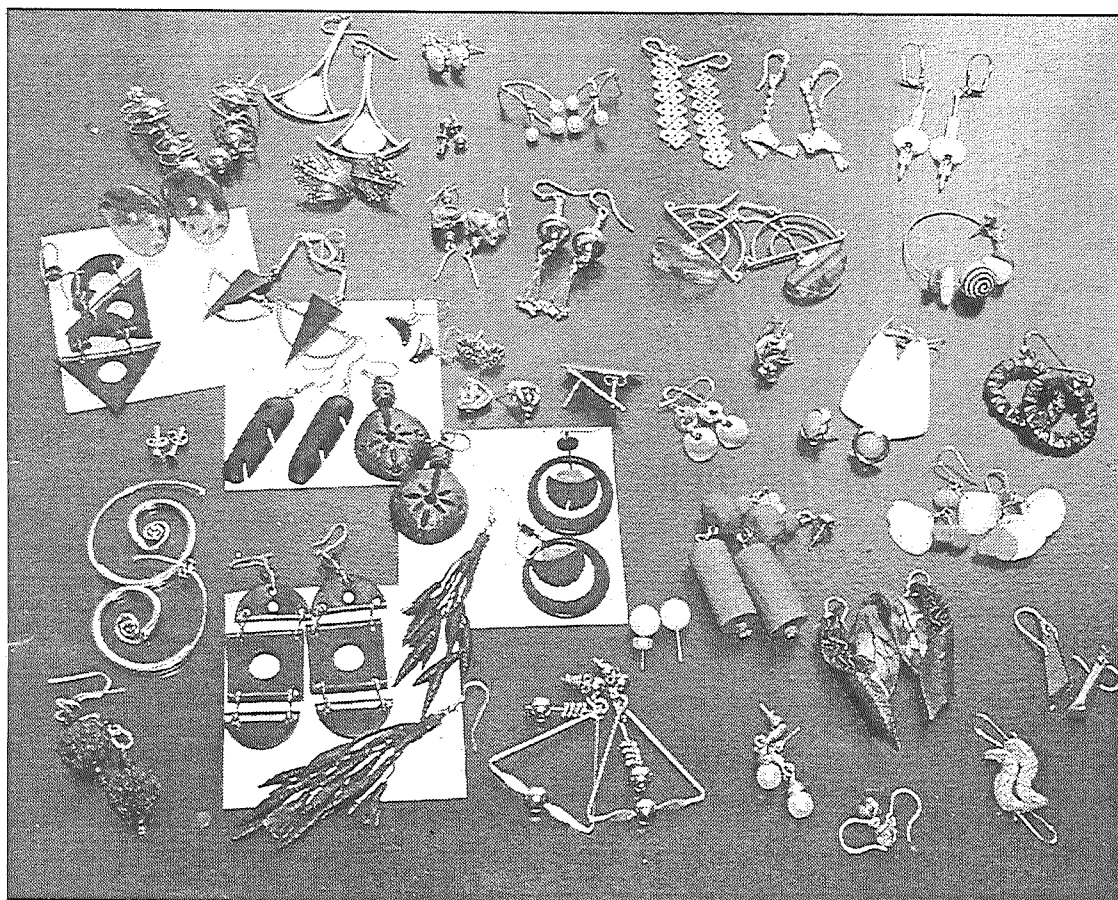
Kad rajona pašvaldības uzņēmuma «Preiļu slimnīca» galvenā ārsta vietniece Ģita Džeriņa atgriezās no Vatikāna, kur piedalījās Jāņa Pujata iesvētīšanā kardināla kārtā, viņa savus darbabiedrus apdāvināja ar krustiņiem,

medaljoniem, ar mirres krūma zariņiem, ar lauru lapām. Tādas nelielas, bet aizkustinošas lietišas. Atgādinot, — par tevi ir padomāts. Par to, ka tu nevarēji pamest savu pastēni darbā, par to, ka tev varbūt nebija naudiņas tālajam ceļojumam. Un katrai lietai līdzī — Romas pāvesta svētība.

● Medaljons ar Romas pāvesta attēlu un laukums Vatikānā, no kura Svētais Tēvs Liendienās dod svētību visas pasaules tautām.

Dāvanu kolekcijā — auskari

● Mariannas Abrickas kolekciju var satilpināt divās rotaslietu kārbās. Katru auskaru pāri Marianna uzskata ne tikai kā sev piederošu īpašumu, bet arī kā daļiņu no kāda tuva cilvēka.

Mariannas Abrickas draudzenes, radnieces, vīrs un meitas zina, ka ir dāvana, par ko Marianna priecāsies ikreiz. Auskari. Pašlaik Mariannas kolekcijā ir 54 auskaru pāri, un vismaz 50 no tiem — dāvināti. Vispār pat vairāk. Tos, no kuriem laikā gaitā palicis tikai viens auskariņš, Marianna neuzskaita. Bet tāpat jau arī kārbā kopā ar šiem «vientuļniekiem» glabājas mīlas atmiņas par cilvēkiem, par jaukiem notikumiem, par sen aizgājušām dienām.

— Neba ar dāvanām uzlabosi materiālo stāvokli, bet auskari, tā ir tāda zīmīte, kas saistās ar atmiņām, — saka Marianna.

Viens otrs no dāvinātājiem aizgājis aizsaulē. Neizprotams un mazliet mistisks gadījums auskaru īpašniecei šķiet tas, ka draudzenes bērēs viņai todien nēsātie auskari pazuduši bez pēdām.

Viens cits auskars no auss izkritis pavisam nesen, ziemā, ejot mājās no frizētavas. Marianna priecājusies par jauno frizūru un neievērojusi, kad rota izkritusi. Zaudējumu pārdzīvojot, tik ļoti koncentrējos, ka spēju ar kaut kādu iekšējo redzi ieraudzīt vietu, kur tas nokritis, atceras Marianna. Tumsā un puteni gājusi meklēt. Ieraugot sniegā pazudušo auskaru, negribējies ticēt savām acīm.

Marianna strādā Preiļu 1. pamatskolā par vizuālās mākslas skolotāju, šo priekšmetu māca arī Preiļu Valsts ģimnāzijas skolēniem. Meitenēm patīk apbrīnot viņas auskarus, jo skolotājai tie katru dienu ir citādi. Tos Marianna izvēlas, saskaņojot ar apģērbu. Auskaru izvēli ietekmējot arī

gadalaiks. Lielus un nokareņus auskarus nevarot likt ausīs, kad nēsājams ziemas apģērbs ar siltām apkaklēm, biežām šallēm un cepurēm. Tie traucē. Dažreiz esot gadījies par auskariem aizmirst, un sajūta bijusi nelādzīga, licies, ka kaut kas nav uzģērbts. Vēl viņa parasti uz rokām nēsā trīs četrus sudraba gredzenus. Ar kaklartām vai aprocēm neaizraujas. Tad jau es būtu apkarinājusies kā Jaungada eglīte, saka Marianna. Tomēr izejamās reizēs pie svētku tērpā liekot rotas arī ap kaklu, uzmanīgi pieskaņojot auskarus.

Greznākie auskari kolekcijā ir no sudraba. Zelts nav mans materiāls, saka rota īpašniece. Citi auskari Mariannas kolekcijā ir no koka, dzintara, ādas, keramikas, akmeņiem, gliemežvākiem. Kļuvusi izvēlīga, stāsta Marianna, un tagad sapņojot par diezgan lieliem, klasiskās formas auskariem bez «izcākajumiem». Laikam nāksoties pašai uzzīmēt skici un pasūtīt kādam māksliniekam. Par auskaru kolekciju agrāk viņa nedomājusi, bet nemanot tā izveidojusies un tagad griboties to papildināt. Krājuma esot arī klipši, taču nenēsājot. Tie ir smagi, saka Marianna. Viņai patīkot skatīties vienu otru seriālu, sevišķi «Hameleonu rotaļas», jo tā varones rotājoties ar

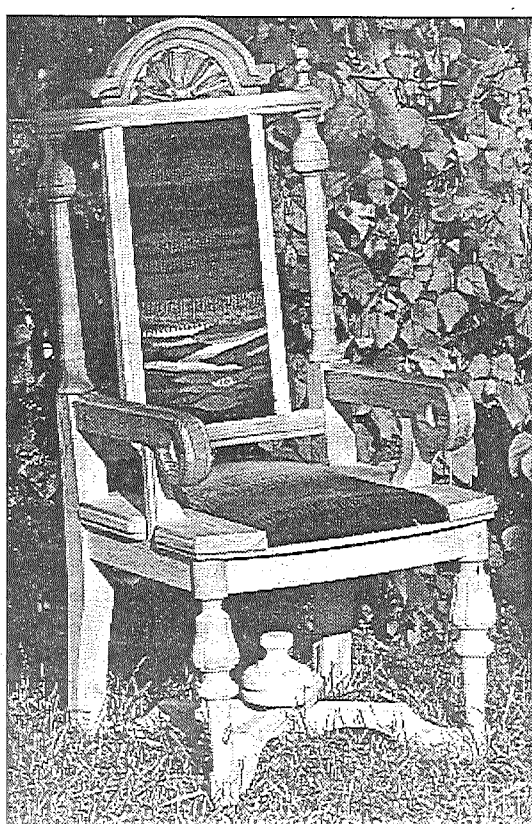
● Todien Marianna pozēšanai bija izvēlējusies sudraba auskarus, kuri atgādināja lielas, pierietējušas ūdens lāses, kas savitas no smalkām stieplītēm. Bildē kā jau bildē, tāds nieciņš saplūst ar balto fonu. Pēc fotogrāfa lūguma Marianna vairākkārt mainīja rotu.

interesantu un skaistu bižutēriju. Kuru auskaru pāri ne pacelsi, tam seko stāstījums par cilvēkiem, vietām, vai kādu dzīves notikumu. Šie nopirkti, mācoties akadēmijā. Auskariņi ziedīņu formā gatavoti no veca pirmās Latvijas laika sudraba pieclatnieka. Šos dāvinājusi draudzene Inese, tos atkal cita. Vesela sauja ar auskariņiem — atmiņas par meitām. Lieta studē angļu un zviedru valodu Daugavpilī, Dace — Mākslas akadēmijas Rēzeknes filiālē. Abas dzied skolotāju korī, kopā ar to ciemojušās arī tālākās vietās, no kurām vienmēr mammai pārved auskarus. Starp citu, ne viena, ne otra auskarus nenēsā.

Atpūtas krēsls mātei

Sievietēm gadus neskaita, un tāpēc teiksim tā — kārtējā dzimšanas dienā ap pūpolu plaukšanas laiku Veronika Smane no sava dēla Edmunda saņēma viņa paša gatavotu krēslu. Jā, protams, tik lielam darbam vajadzēja daudz laika un arī vietu, kur pie tā strādāt. Tāpēc mammai nebija noslēpums, ka tie baltie oša un bērza kluči, ar ko dēls darbnīcā ņēmās ikreiz, kad atbrauca no Rēzeknes, pārtop viņai domātā atpūtas krēslā. Pat vairāk. Edmunds ik pa laikam aicināja viņu uz «uzlaižošanu». Vajadzēja novērtēt, vai roku balsti nav par augstu vai zemu, vai gāna ērta ir atzveltne. Edmunds pats bija zīmējis krēsla skici, un tajā bija paredzēts, ka atzveltne un sēdekļi pārvelkami ar mātes austajiem gobelēniem. Viņš aizraujas ar fotografēšanu un ar saviem darbiem ir piedalījies Rēzeknes fotostudijas ceļojošā izstādē, tāpēc mātei priekšā nolika krāsainu fotogrāfiju ar saulrietu. Māt, lūdzu izaud tieši tādu gobelēnu.

Nu, ko. Veronikai tas grūtības nerādīja. Viņa strādā rajona bērnu un jauniešu centrā, vada pulciņus. Māca bērniem zīda apgleznošanu, batikošanu, ādas apstrādi, aušanu, pārzina gobelēnu darināšanas tehnoloģiju. Un tā, krēsla atzveltnes audumā skatāmas tās pašas kvēlojošās debesis ar saules ripu zemu pie horizonta un tumšām zilvioletām mākoņu joslām augšā, kādas redzamas Edmunda fotogrāfijā.

● Edmunda Smana gatavotais atpūtas krēsls mātei ar kārbīņu «noslēpumiem» tā pakājē.

letām mākoņu joslām augšā, kādas redzamas Edmunda fotogrāfijā.

Griezts, virpots, pulēts un slīpēts, rokām un sirdi apmīļots, krēsls tapa pamazītēm. Dzimšanas dienas vakarā tas ieņēma savu vietu kā dēla dāvana mātei. Veronika nevis vienkārši sēdēja, bet aizgūtnēm izbaudīja šo skaisto mirkli, un viena otra smeldzīga atmiņa savijās ar vīra, dēla un draudzenes teiktajiem apsveikuma vārdiem. Pāri visam klājās prieks, ka dēls ir liels, ka izdevies izskolot vispirms mākslas koledžā, bet pēc tam — Mākslas akadēmijā, kas Veronikai pašai, pastarītei septiņu bērnu ģimenē, kādreiz palika kā nepiepildīts sapnis.

Edmunds jau kopš skolas gadu darbmācības stundām mātei dāvinājis pašgatavotas lietišas — kārbīņas, koka karotes. Bet arī no mātes viņš vienmēr saņem pašas rokām darinātas, ar mīlestību papildītas lietas — adītus džemperus, tekstilijas Edmunda dzīvokļa iekārtošanai Rēzeknē. Edmunds strādā arodvidusskolā par pasniedzēju, bet brīvajā laikā liek lietā iegūtās dizainera zināšanas.

L.Rancāne

● Veronikai Smanei patīk dāvanas, kurās dāvinātājs pielicis kaut ko no sevis. Viņa pati savam brālim, kurš dzimis Lielajā piektdienā, dāvināja pašas gleznotu reprodukciju no Kristus ciešanu nedēļas svētbildes. Foto: M.Rukosujevs

«...Gandrīz katru darbu J. S. Bahs parakstījis ar vārdiem: «Tikai Dievam vien gods». Tā nav bijusi poza, bet autora patiesa izjūta. Acīmredzot, lai rastos kaut kas tik fantastisks, nepieciešamas ne tikai milzīgas spējas, bet arī zināt, kam tu kalpo, kam esi pateicīgs. Pasaulē ik dienas top ļoti daudz profesionāli spēcīgu skaņdarbu ar mīnusa zīmi, kuru pamatā ir vienas vienīgas negācijas. Mūsdienu cilvēks pārsvarā dzīvo no mītiem: ja vi-

su dienu esi kārtīgi strādājis, tev noteikti vakarā vajag izklaidēties, vienalga, kā — vai lasot lubu romānus, vai skatoties seriālus. Nekad pasaules mūzikas vēsturē nav bijis tik liels izklaidējošās mūzikas īpatsvars kā pašreiz. Taču patiesībā tas viss palīdz uz mirkli novirzīt domas no smagām problēmām, bet garīgi nestiprina un cilvēku padara aizvien vājāku un neaizsargātāku.» (No komponista A. Kalēja intervijas «Rīgas Balsij».)

Ar Lieldienu koncertu pa Eiropu

● Altenburgas klostera ērģeles. Vietā, kur redzami divi garīdzniecības pārstāvji, preiļieši un rēzeknieši skandēja dziesmas par godu Radītājam.

Pavasari, skaistajai, kaut arī nedaudz nervozajai un stresainajai pasaulei, Kristus Augšāmcelsšanās dienai par godu Preiļu rajona skolotāju koris kopā ar Rēzeknes kamerkori devās pirmsliedīnu koncertturnejā pa Eiropas valstīm. Sniegti četri koncerti, dāvinot klausītājiem ar pozitīvu enerģiju piestrāvotu, gaišu, uz debesīm vērstu dziedājumu.

Skolotāju kora mākslinieciskais vadītājs, Preiļu bērnu mūzikas skolas pedagogs Alberts Vucāns pēc atgriešanās stāstīja, ka ideja par abu koru kopīgu koncerttūri dzimusi vismaz pirms pieciem gadiem, kamēr beidzot tikusi realizēta. Un ne jau tāpēc, ka koris vienatnē nemācētu iekarot klausītāju sirdis jebkādā auditorijā, bet gan tādēļ, lai varētu apgūt lielas formas skaņdarbus. Messu, kas iederas šādos koncertos, nevar izpildīt 30 cilvēku koris. Ideja joprojām bija idejas līmenī, kamēr beidzot pērnā gada septembrī rēzeknieši saņēma uzaicinājumu sniegt pirmsliedīnu koncertus vairākās Eiropas svētvietās, un bija jāpieņem izšķirošais lēmums par kopīgas programmas sagatavošanu. Interesanti, ka Rēzeknes kora vadītājam, pareizāk būtu teikt — mecenātam, pieder tūrisma firma, kas savā ziņā atvieglo kora koncertēšanas iespējas ārzemēs. Rēzeknieši par dziedāšanas partneriem vēlējās Preiļu skolotājus, pazīdami šī kora augsto kvalifikāciju. Tomēr ar to, ka viens koris

ir teicams, bet otrs — lielisks, šoreiz nepietika. Eiropas koncerttūrei tika sagatavota pilnīgi jauna programma apvienotā kora izpildījumā. No novembra līdz martam mēģinājumi notika katru sestdienu gan Rēzeknē, gan arī Preiļos.

Jaunapgūtā repertuāra pirmā daļa sastāv no vācu komponista Gerda Sorgia darba «Messa Secunda» divām daļām «Kyrie» un «Gloria», kā arī vēl no divām garīgām dziesmām. Komponists rēzekniešus jau bija «nolūkojis» kādā citā koncertā. Koris iepaticies, un viņš vēlēties, lai tas apgūst viņa darbus, bet tikai lielākā sastāvā.

Otrajā daļā bija iekļauta čehu komponista Antoņina Dvoržaka mesa. Koncerta trešā daļa sastāvēja no spīričuelliem, psalma, Pētera Vaska «Madrigāla», bet kā sveiciens no latvju zemes ārzemju klausītājiem tika piedāvātas tautas dziesmas «Aiz azara augsti kolni» un «Pūt, vējiņi...» Andreja Jurjana apdarē.

Amorbahas pilsētas baznīcā, kur notika pēdējais koncerts, Gerds Sorgs bijis klausītāju vidū, aizkustināts un sajūsmināts pateicies diriģentiem — «brīnišķīgi, brīnišķīgi». Komponists droši vien priecājies arī par to, ka savu «garabērnu» izdevies dzirdēt par lētāku samaksu. Ārzemēs komponisti maksā par savu darbu iestudēšanu, un vācu kora iestudējumā šis priekšmūžiķim būtu sanācis dārgāk.

Pirmā uzstāšanās Prāgā Vita katedrālē pulcināja daudz klausītāju, galvenokārt ekskursantus. Koristi diennakti bija pavadījuši ceļā, uz riteņiem, un nogurums licis sevi manīt. Pilsētā katedrālē ir dižākā

● Preiļu rajona skolotāju koris un Rēzeknes kamerkoris uzstājas Altenburgas klosterī.

● Altenburgas klosteris Austrijā. Preiļu rajona skolotāju un Rēzeknes koristu apvienotajam korim tas ilgi paliks atmiņā kā vieta, kurā papildināta garīgā enerģija un izpildīti lieliski skaņdarbi.

no baznīcām, un koristi, savu enerģiju atdevuši dziesmā, to no jauna smēlās celtnes majestātiskumā un garīgajā papildījumā.

Nākamais koncerts notika jau citā valstī — Austrijā. Altenburgas klosterī netālu no Hornas pilsētiņas koristi izbaudīja visbrīnišķīgākos ceļojuma mirklus. Šis klosteris sagrauj visus priekšstatus par noslēgtību un izvairīšanos no pasaulīgas dzīves. Altenburgas klosteris ir vesels komplekss, kas sastāv no vairākām celtnēm, kuru centrā ir baznīca, tas ir pieturas punkts visas pasaules svētceļniekiem un parastiem ceļotājiem, kas apmeklē Eiropas svētvietas. Arī Latvijas ekskursanti ne reizi vien ir stāstījuši par šī klostera abatu — latvieti, kas sagaida, izmitina un pavada latviešu grupas. Klosters aizgādnis ir Benedikts, kura piemiņas diena katru gadu 21. martā tiek plaši svinēta. Preiļu un Rēzeknes koristi bija šo svētku dalībnie-

ki. Piedzīvojuši arī patīkamu un necerētu tikšanos ar novadnieku Edgaru Cakulu, Garīgā semināra pasniedzēju. Pie klostera jaukumiem pieder arī septiņu šķirņu vīns, kas tajā nobaudāms.

Altenburgas klosterī koris uzstājās galvenās mīses laikā. Klausītāji šajā klostera svētku dienā bija garīdzniecības pārstāvji no visām Eiropas valstīm, kā arī svētceļnieki.

Tālāk kora ceļš veda uz Vāciju. Svētās Monikas godam nesen uzceltajā baznīcā Minhenē notika trešais koncerts. Uz to bija ielūgti vietējās sabiedrības pārstāvji.

Nelielajā Amorbahas pilsētiņā Vācijā notika plašākais un noslēguma koncerts. Vietējais vīru koris uztur kontaktus ar Rēzeknes kamerkori, tāpēc šeit koristi jutās kā ciemos pie savējiem ar kopīgām vakariņām un sadziedāšanos. Sarunas notika par kora darbošanos, un, kā Alberts Vucāns teica,

bija iemesls pārdomām, ko nozīmē īsta inteliģence. Amorbahas vīru kora dziedātājs, kolosāls balss īpašnieks un virtuozs akordeona spēlētājs, pēc nodarbošanās ir vietējās bankas pārvaldnieks. Diriģents — lielas rūpnīcas inženieris. Varbūt tāpēc, ka amatvīri ir mākslas pazinēji un baudītāji, viņu attieksme pret kultūru ir citāda. Skolās sāk ieviest divas kora dziedāšanas stundas. Ja atceramies, Latvijā nupat grasījās no apmaksāto stundu saraksta izmest pat mūzikas stundas.

Pirmsliedīnu koncertturnejā skolotāju kora sastāvā devās galvenokārt ilggadējie dziedātāji no Preiļu un Līvānu skolām. Arī kora jaunākie dalībnieki: Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi Alla Ribakova un Inga Lakševica, studenti Svetlana Bogdanova un Jānis Bernāns, kas no savām augstskolām nedēļas nogalēs regulāri ierodas uz mēģinājumiem. Preiļu koris ceļoja kopā ar savu diriģentu Edgaru Znutiņu, bet rēzeknieši — ar Andri Uguli un Jāni Mežinski.

Ceļojums palicis atmiņā arī kā gandarijums par smago mēģinājumu darbu rudenī un ziemā. Pavasarīgās krāsās, kaut arī tā bija tikai marta nogale, tērpusies Mainas ieleja, ziedošas ābeles, smaržīgais gaiss, kultūras un vēstures pieminekļi, kalni, Mocarta piemiņas vietas Zalcburgā apmeklējums un pārējie braucienu iespaidi aizdzina nogurumu un atjaunoja enerģiju. Nav jau joki lieta stundām redzēt sev priekšā partitūras ar tūkstošiem nošu, kamēr tika apgūts jaunais un sarežģītais repertuārs. Alberts Vucāns ir pārliecināts, ka korim būs iespēja koncertu sniegt arī Preiļu klausītājiem.

EIROZINĀS

Vai Eiropā ir tādi pat mazdārziņi kā Latvijā?

Katrā valstī ir sava vēsture un tradīcijas. Kaut arī pilsētnieki mazdārziņus neiekopj, lai sevi nodrošinātu ar pārtiku, tomēr pat tādās siltumnicu un dārzeņu rūpnieciskās ražošanas valstīs kā Nīderlandē, pilsētniekiem ārpus pilsētas kanālu malās ir mazi dārziņi, kur aug ne tikai košmaugi, bet arī kāds dārzenis priekam.

Saskaņā ar ES statistikas biroja datiem, tā sauktie mazdārziņi jeb ES terminoloģijā «virtuves dārziņi» aizņem starp 150 un 200 tūkstošiem hektāru. Tas ir, vairāk nekā astoto daļu no dārzeņiem atvēlētās platības laukā. Grieķijā un Itālijā mazdārziņu īpatsvars ir pat ceturta daļa.

Piemēram, Itālijā un Francijā mazdārziņos saražo 7,3% no visas Eiropas dārzeņu kopprodukcijas. Vācijā un Īrijā mazdārziņos izaudzē ceturto daļu no valsts dārzeņiem.

Tomēr jāatzīst, ka mazdārziņu kategorijā tiek ieskaitītas arī tās zemes, kuras mēs uzskatām par piemājas saimniecībām dažu hektāru platībā, kuras ražo dārzeņus savam patēriņam. Pēc definīcijas «virtuves dārziņi» ir zeme, kas atdalīta no pārējā īpašuma un kas tiek izmantota produktu audzēšanai galvenokārt īpašumā dzīvojošo cilvēku patēriņam, bet nevis pārdošanai. «Virtuves dārziņos» neieskaita nedz dārzus atpūtai (parkus, zālienus), nedz arī kolektīvi

apstrādātos īpašumus (baznīcu draudzēm, skolām, ciетumiem, pētnieciskajiem institūtiem piederošos).

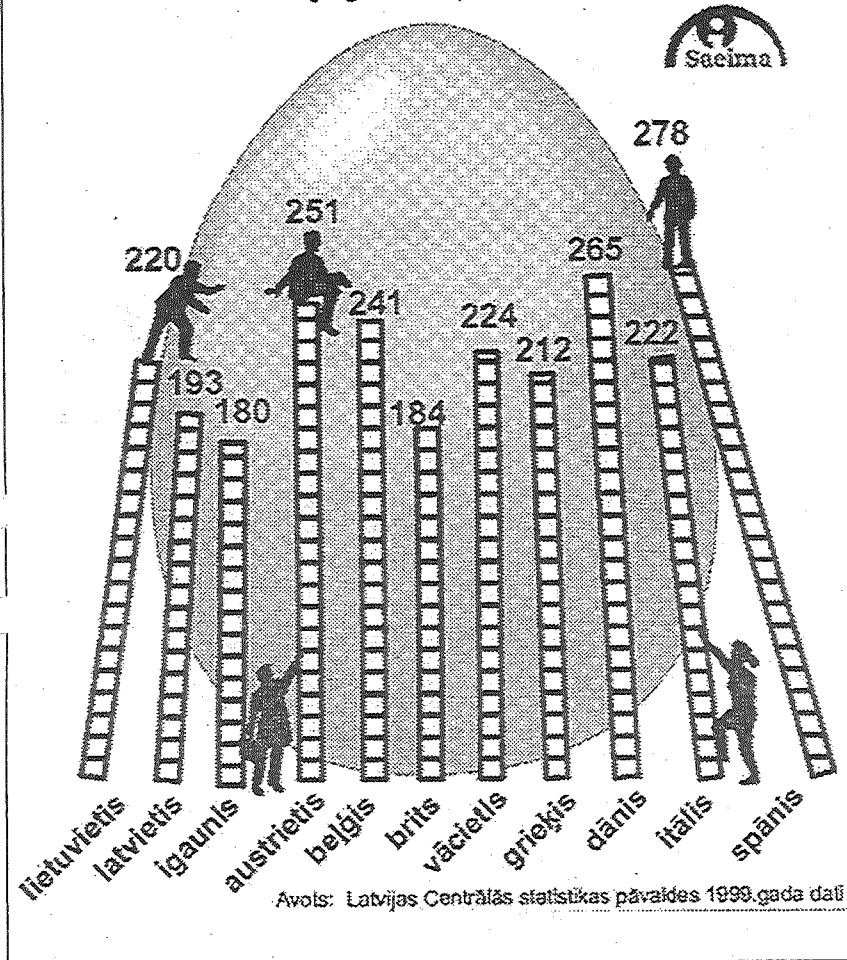
Tāpēc mūsu mazdārziņu salīdzinājums ar Eiropas «virtuves dārziņiem» nav īsti precīzs. Tiem varētu līdzināties, ja pilsētnieku mazdārziņiem pieskaitītu laucinieku naturālās piemājas saimniecības.

«Eurostat» uzskaita tikai tās dārzeņu platības, kuras pārsniedz hektāru, tāpēc precīzu statistikas datu nav. Visvairāk «virtuves dārziņu» ir Itālijā un Spānijā, bet to nemaz nav Dānijā un Austrijā.

Pēc «Eurostat» un EK materiāliem sagatavojis Saeimas ESIC

Olu patēriņš

Cik olas vidēji gadā apēd viens cilvēks?

ATSLODZEI

80B vai 85C krūtis?

«Sieviete, kurai lieliski der vācu 38. izmērs, Francijā ir jāpērķ 40., Itālijā — 44., Lielbritānijā — 12. izmērs, bet Skandināvijas valstīs — C19,» — laikrakstam «European Voice» atzina Uta Marija Grota, Apģērhu rūpniecības pētījumu centra vadītāja. «Šī sieviete pērķ 39. numura kurpes un 6. izmēra treniņčības. Viņai ir II numura zeķubikses un M izmēra T-krēklis. Viņas krūstura izmērs vienlaikus var būt gan 80B, gan 85C.»

Izrādās, pašlaik Eiropas Savienībā apģērhu un apavu izmēru sistēmu ir vairāk nekā

dalībvalstu.... Ja, iepērkoties veikalā, neskaidrības varētu kļiedēt ar piemērišanu, tad, iegādājoties apģērhu internetā, šāda iespēja liegta... Tieši neklātienē iepirkšanās pamudinājusi izveidot Viseiropas izmēru sistēmu. Minētā Ķelnes pētījumu centra speciālisti beidz sagatavot priekšlikumus vienotai izmēru sistēmai, kuriem viņi 2003. gadā cer saņemt Eiropas Standartu komitejas apstiprinājumu.

Vienota standarts balstīšoties uz kaila ķermeņa, nevis apģērba izmēriem, paziņojusi Uta Marija Grota. Ierosinātā

sistēma dos precīzus apzīmējumus un ķermeņa izmērus, un izbeigs 30 gadu ilgo strīdu starp Parīzes un Milānas modes namiem, par to, kura izmēri ir pareizākie.

Apģērhu rūpniecības pētījumu centrs pārmetumus adresē arī modelētājiem, kuri jaunos apģērbus pielāgo supermodeļu aprisēm, nevis sieviešu pircēju vairumam. Uta Marija Grota laikrakstam pastāstīja par 2000 vācu sieviešu apsekojumu — tikai 2 procentiem bija tādi ķermeņa standarti kā Klaudivijai Šiferei.

Sērga neļauj attīstīt laukus

Kā attīstīt laukus un ieinteresēt ļaudis palikt provincē — ar šādu domu Zviedrija (no 8. līdz 10. aprīlim) bija izvilinājusi visu 15 ES valstu lauksaimniecības ministrus no tradicionālās ikmēneša tikšanās vietas Briselē uz Jēmtlandes provinci Zviedrijas vidienē.

Mutes nagu sērga neļauj filozofēt

Pēc sāmu ziemeļbriežu audzētāju apmeklējuma, pēc relaksācijas zirgu sacensībās un uz sniega motocikliem Jēmtlandes kalnos mājasmāte — Zviedrijas lauksaimniecības ministre Margereta Vinberga bija cerējusi apspriest lauksaimniecības politikas nākotni pēc 2006. gada. Viņa cerēja mutes un nagu sērgas jautājumu atbīdīt uz tikšanās pēdējo dienu, tomēr tas neizdevās. Mutes un nagu sērgas aktualitātes piespieda ķerties pie tās pirmās, un vēlreiz atgriezties pie tās noslēgumā.

Pilsētā pie ezera — Estersundā ministri vēlreiz apsvēra iespēju vakcinēt visus lopus, lai beidzot apturētu slimības izplatību. Vācijas ministre Renāte Kīnaste cerēja saņemt atļauju vakcinēt vismaz pierobežas fermas, kuras apdraud Nīderlandē izplatījusies sērga. Nīderlandē vakcinēti 115 tūkstoši mājlopu no inficētām fermām, lai vīrusam radītu nepārejamu mūri.

Tāpēc tās lauksaimniecības ministrs Lorenss Janss Brinkhorsts centās panākt visu mājlopu vakcinēšanu.

Tomēr ES ministri un Eiropas Komisija palika pie iepriekšējās stratēģijas — mutes un nagu sērgu ierobežot ar izkautšanu un sadzīnāšanu. Britu pieredze 1163 saslimšanas gadījumā (uz 9. aprīli) izkautšanā pierādot, ka saslimstības griesti jau sasniegti un slimībai jāiet mazumā. Pieļauta tikai piespiedu vakcinācija (Nīderlandē) un profilaktiskā vakcinācija (Lielbritānijā), bet vakcinēto lopu pienam un gaļai noteikti stingri lietošanas ierobežojumi.

Kā zināms, vakcinācija paglābj veselos lopus, bet vairs neļauj kontrolēt slimības izplatību, jo vesela un slima dzīvnieka testa rezultāti ir identiski. Turklāt visu 300 miljonu mājlopu vakcinācija izmaksā pārāk dārgi, bet darbojas tikai 6 mēnešus, turklāt tikai pret vienu no septiņiem mutes un nagu sērgas paveidiem. No slimības brīvas zonas statuss Eiropai ļauj nezaudēt eksporta tirgu.

Ko darīt nomalēs?

Jau pirms ierašanās Zviedrijā piekudināja ministriem, ka viņi no fermām tiks turēti lielu gabalu — vismaz 200 metru attālumā no lopkopju īpašumiem. Tomēr viņi visi apmeklēja sacīkšu zirgu centru Vongenā un vēroja skriešanos,

jo zirgi nevar saslimt ar bistamo slimību. Zirgkopība piedzīvojuši atdzimšanu Zviedrijā — nevis kā darba lopi, bet kā vaļasprieks. Nākamais transporta līdzeklis pēc «Volvo» ģimenei ar stabiliem ienākumiem ir zirgs. Pilsētnieki savu zirgu lūko izmitināt pie fermas, par ko viņi gatavi maksāt ap 50 latu mēnesī, bet nedēļas nogalē saimnieki atbrauc izjādēs ar savu zirgu. Vongenā zirgaudzētavu ministre kolēģiem rādīja kā veiksmīgu piemēru darbvietu radīšanai mazapdzīvotā reģionā.

Ministri bija paredzējuši koncentrēties uz lauksaimniecības politikas nākotnes apspriešanu, it sevišķi lauku attīstību. Kā attīstīt laukus un ieinteresēt lauku ļaudis palikt provincē, reti apdzīvotos apvidos? Pēc Margeretes Vinbergas ieceres sāmu reģiona apmeklējums nebija domāts izklaidei vien, bet domu rosišanai par nomaļus dzīvojošas tautas kultūras, dzīves veida un tradicionālās nodarbes — ziemeļbriežu audzēšanas saglabāšanu: «Aijvina ir vieta, kur Olf Johansons pierādījis, kā var attīstīt tūrismu un sāmu kultūru atvērt ikvienam.» Savukārt, Trangsvikenas ciemats, kurā krasi samazinās iedzīvotāju skaits, demonstrē, kā iedzīvotāji var apvienoties kopējo pakalpojumu saņemšanai — kopīgi strādā pasts, aptieka, pašvaldība un baznīca.

Vairāku valstu ministri uzstājās

pret pastāvošo ES kopējo lauksaimniecības politiku, kas radījusi intensīvas saimniekošanas metodes, kuru sekas, savukārt, ir pastāvošā lopkopības un visu patērētāju uzticības krīze.

«Mēs nevaram turpināt subsidēt intensīvas un vienādas lauksaimniecības metodes, kas kaitē videi, rada lielus pārtikas pārpalikumus un kropļīgi ietekmē trūcīgos zemniekus jaunattīstības valstīs,» pēc trīs dienu diskusijām visu ministru vārdā secināja Margereta Vinberga. Kaut arī neformālajai lauksaimniecības nākotnes apspriešanai nevajadzēja novest pie saistošiem lēmumiem, visi bija vienprātīgi, ka lauksaimniecības politika ir jāmaina.

Nevis vairāk, bet labāk

Lauksaimniecības komisārs Francs Fišlers teica: «Kad ļaudis Eiropā apsēžas, lai paēstu, viņi vēlas labu, veselīgu pārtiku uz saviem šķīvjiem. Tās nav papildus prasības. Tās ir būtiskas kā patērētājiem, tā arī fermeriem. Mums nepārtraukti ir jāpārliecina, ka mūsu produkti izaudzēti un novākti ar lielu rūpību pret augiem, vidi un dzīvniekiem. Arvien vairāk virzoties uz ilgtspējīgu ķēdes posmu. Mūsu pārtikas nākotne ir mūsu fermeru nākotne.» Veselības un patērētāju aizsardzības komisārs Deivids Birns atzina, ka «arvien vairāk patērētājos aug bažas

par Eiropas modernajām lauksaimniecības metodēm un to ietekmi uz pārtikas ķēdi,» un piebilda, ka būtiska ir arī sakarība starp kvalitāti un cenu.

Lai nākotnē ikviens varētu saņemt drošu pārtiku, vācu «zaļā» lauksaimniecības ministre Renāte Kīnaste aicināja pārskatīt ES 40 miljardu eiro subsīdiju politiku — novērsties no masveida ražošanas un vairāk līdzekļu piešķirt bioloģiskajai lauksaimniecībai. Ētiska pieeja kvalitatīvai pārtikai nozīmē vides prasību un dzīvnieku labturības ievērošanu.

Vairāku valstu pārstāvji piekrita, ka pārtikas ražošanai daudz vairāk jāatbilst patērētāju vajadzībām. Pašlaik tirgus noteikumam traucē investīciju piesaisti videi, lauku rajoniem un dzīvnieku aizsardzībai.

Jaunās lauksaimniecības politikas galveno ievirzi «ražot nevis vairāk, bet labāk» atbalsta Francija, Vācija un Spānija. Franču ministrs Žans Glavanī šo pavērsienu raksturojis, kā «jaunu līgumu ar zemniekiem,» saskaņā ar kuru ES būtu jāpalielina lauku attīstības fondi un jāatbalsta ekstensīvā lauksaimniecība. Lauksaimniecības komisārs Francs Fišlers piekrita atbalstīt lauku attīstību, kurai pašlaik noteikts ierobežojums — ne vairāk par 10% no lauksaimniecības budžeta.

Ivars Bušmanis

APSVEIKUMI

16. aprīlis — Mintauts, Alfs, Bernadēta.
 17. aprīlis — Rūdolfs, Rūdis, Viviāna.
 18. aprīlis — Laura, Jadviga.
 19. aprīlis — Vēsma, Fanija.
 20. aprīlis — Mirta, Ziedīte.
 21. aprīlis — Margērs, Anastasija.
 22. aprīlis — Armands, Armanda.

Ticējumi

Plūcot pirmo pavasara puķīti, kaut kas jāvēlas — vasarā tas noteikti piepildīsies.

Dzelteni taureņi, ja tos redz pirmo reizi, esot uz slinku un mierīgu vasaru, **baltie** — uz veiksmīgu, kad darbi veicas un vēlēšanās piepildās, bet **raibie** — uz raibu, piedzīvojumiem bagātu un jautru vasaru.

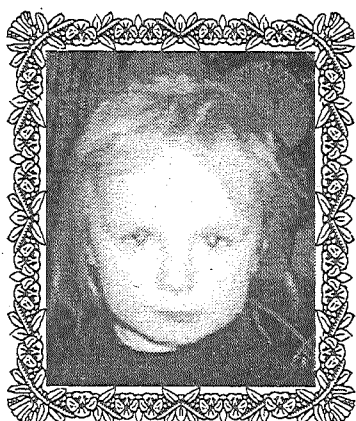
Daudz laimes, mazo gaviļņiek!

11. martā trīs gadiņi palika bērnodarža «Pasaciņa» audzēknim EDGARAM MIKLASEVIČAM. Edgariņš bija saslīmis, tādēļ īstajā dzimšanas datumā sveiciens viņam nosūtīt nevarējām. Edgars ir kustīgs un jautrs zēns, vienmēr optimistiskā noskaņojumā, patīk braukt ar automašīnām, bet ēdīnu ziņā Edgars nav izvēlīgs. Vecāki sākumā uztraucās, kā zēns pieradīs pie jaunajiem apstākļiem dārziņā, bet jau pēc pāris dienām viņš bija pieradis un pat neieraudājās, kad vecāki gāja prom.

ALEKSANDRS TJUĻENEVS Līvānu bērnodarzā «Rūķīši» sāka iet pavisam nesen. Dzimšanas diena viņam bija 3. aprīlī un Aleksandram palika trīs gadi. Aleksandrs ir sevi noslēgts zēns, vēl tikai iejūtas draugu pulkā. Sašas mamma strādā Amerikā, zēns dzīvo kopā ar vecmāmiņu. Viņš bieži atceras mammu un ļoti, ļoti mīl arī vecmāmiņu.

Savukārt 7. aprīlī trīs gadu dzimšanas dienu svinēja KRISTĪNE IVANOVA, kas arī pameklē bērnodarzu «Rūķīši». Viņa ir patstāvīga un ļoti nopietna meitene. Visu uztver kā pieaudzis cilvēks. Darbiņus dara atbildīgi. Ļoti mīl savu tēti, vienmēr par viņu runā un stāsta bērnodarzā. Kristīne grupiņā iejutusies tikai nesen, kļuvusi atvērta pret citiem bērniem un ļoti aktīva.

DIĀNA VEIGURE trešo dzimšanas dienu svinēja vakar. Viņa apmeklē bērnodarzu «Rūķīši», ir ļoti mierīga un labsirdīga meitene. Diānai vienmēr līdzī ir kāda mantiņa — lai dārziņā būtu drošāk un ātrāk varētu sagaidīt vakaru. Diānai ir lieliska draudzene — Katrīna, abām reizēm gadās «saplēsties», bet drīz vien abas draudzenītes atkal salīgst mieru, jo viena bez otras tāpat nevar iztikt. Diānai negaršo zupas, toties ļoti labprāt viņa ēd zivju ēdienus, kotletes un svaigus gurķus.

13. aprīlī dzimšanas dieniņa pienāca arī EGIJAI GRĪBUSTEĪ, kas apmeklē bērnodarzu «Pasaciņa» Rūķēnu grupiņu. Egija nu kļuvusi 6 gadus liela, ir apķērīga, uzcītīga un kārtīga. Viņai patīk roku darbi — zīmēšana, apliecināšana, kā arī teātra spēlēšana. Kad kopā ar audzinātājiem uzveduši lūdziņu, Egija uz mēģinājumiem nākusī pat, būdama slima.

Līvāniete DIĀNA GUSĀRE septīto dzimšanas dienu svin tieši šodien. Raksturīgākā Diānas īpašība ir čaklums, viņa bez mudināšanas palīdzēs citiem bērniem, ievēros, kurā vietā vajag uzkopt, kuru plauktiņu sakārtot. Diānai patīk kustības — dejošana, sporta nodarbības. Arī mājās Diāna mammai ir čakls palīgs, viņa prot ne tikai mājas darbiņus, bet jau tekoši lasa un burtu zinības palīdz apgūt arī citiem bērniem.

KĀRLIM SONDRAMAM ceturto dzimšanas dienu šogad «iekritusi» pašās Lieldienās. Viņa mīļākās rotaļlietas ir dažnedažādas puzzles, taču Kārlim ir arī ļoti laba atmiņa — viņš ātri iegaumē dzejoļus, prot pastāstīt to, ko redzējis vai dzirdējis. Kārlis labi sadzīvo ne tikai ar savu draugu Emilu, bet arī ar lielo brāli Janci, kas mazajam brālūkam bieži vien aizdod savas mašīnas.

Diānas un Andra Pastaru meitiņa piedzima 5. aprīlī. Tikai dažas dienas vēlāk — 8. aprīlī ir dzimšanas diena viņas vecākajai māšelei, trīsgadīgajai Rūtai Danielai. Ģimene dzīvo Preiļos. Andra mātei Antoņinai tagad ir piecu mazmeitu pulciņš. Auklēšanai laiks gan atliek tikai brīvdienās, jo vecmāmiņa strādā. Diāna pati ir liepājniece, uz Preiļiem viņa atpūcēta. Liepājā dzīvo otrā meiteņu vecmāmiņa, bet ar viņu satikties iznāk retāk. Diānai iepatikušies Preiļi, un tagad viņa saka, — kur ir ģimene, tur arī ir mājas. Liepājā dzīvo arī vecvecmāmiņa Elza Elvira Olga, kura sagaidījusi divas mazmazmeitiņas.

Mazo bērniņu paredzēts kristīt Aglonas bazilikā, tur, kur vārdu saņēma arī lielākā meitiņa. Kā to prasa tradīcija, mazajai ģērbs māsu krustāmkleitu, lai abas dzīvotu draudzīgi.

Diāna teica paldies visam dzemdību nodaļas personālam.

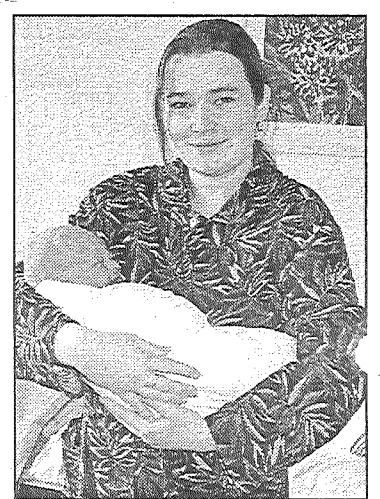

Piecu vīriešu lutināta māmiņa dzīvo Stabulnieku pagastā. Bet 10. aprīlī šī ģimene papildinājās ar sesto vīrieti. Pasaulē nāca Edītes un Jāna Mičuļa piektais dēls. Lielākie brāļi Vilmārs, Guntis, Raivis un Māris jau bija izdomājuši vairākus vārdus. Es par tiem negribēju ne dzirdēt, kamēr bērns nav piedzimis, teica Edīte. Tagad gan uzklaušot brāļu konsiliju.

Jāna māte nomirusi, kad zēns vēl bijis mazs. Viņu uzaudzinājušas trīs tēvmāšas: Veronika, Broņislava, Zina. Viņas visas trīs arī esot puiku vecmāmiņas. Par visām kopā — 12 mazbērni. Edītes mamma Lauma dzīvo Ikšķilē. Viņa sagaidījusi vienpadsmito mazbērnu. Visām vecmāmiņām mazbērnu dzimšanas un vārda dienas sarakstītas kalendārā, tāpēc neviens nepaliekot bez «babiņu» uzmanības.

Lieldienas Edīte ar dēlu vēl pavadīs dzemdību nodaļā. Svētku brokastīm svētību atnesīsot tētis.

Edīte pateicās dzemdību nodaļas un operāciju bloka personālam.

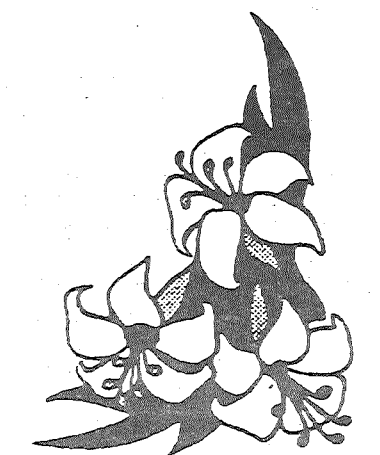

Riebiņu pagasta iedzīvotāji Anna un Anatolijs Ivanovi sagaidījuši savu pirmo bērniņu — dēlu. Mazulītis piedzima 11. aprīlī. Puišītis ir pirmais mazbērns arī vecmammai Svetlanai, kura dzīvo Rēzeknē un vectēvam Grigorijam.

Fotografēšanās brīdī Anna savu mazulīti rokās turēja vēl tikai otro reizi, laimīga un smaidīga. Sirsnīgu paldies viņa teica dzemdību nodaļas darbiniekiem.

Rajona bērnu un jauniešu centra vizuālās mākslas pulciņa audzēknes Liliānas Armanovas zīmējums

ATSLODZEI

Lieldienu rīta brokastīs — pasha un kuličs

Pareizticīgo Lieldienu ēdiens — pasha piecienīta daudzviet pasaulē. Skaisti rotāta un garšas kārpiņām par baudu tā iederas arī katoļu galdā.

Pashas veido no biežpiena nošķeltas piramīdas vai konusa formā. Ideālā variantā pashu gatavošanai izmanto pashas formas, kas ir taisītas no koka. Tajās iegriezti raksturīgie rotājumi vai burti. Bet var izmantot arī jaunus puķupodiņus, papīra kafijas filtrus, tējas sietiņus, nelielus virtuves caurdurus. Galvenais, — lai trauka šaurākajā daļā būtu caurumiņi, pa kuriem notecēt liekajam šķidrumam.

Pashas pamatprodukti: svaigs biežpiens, cukurs, olas, cukurs, sāls, piedevas (rozīnes, vaniļi, cukāti, rieksti, mandeles, sviagi vai cukuroti augļi, sirupi utt.).

Labi samaisītu pashas masu liek mitrā marlē vai pārtikas plēvē, kuras apakšdaļa ir iedursta. Noslogotu pashas masu tur ledusskapī vai uz ledus 6-8 stundas. Jāraugās, lai pashas masa neiznākt par daudz sausa.

Lai pashu iegūtu dzeltenu, senajās receptēs ieteikts pievienot karsētu saldo krējumu vai daudz olu dzeltenumu, citu krāsu iegūšanai — augļu vai ogu sulas. Mūsdienās pashu visdažādākajos toņos var iekrāsot ar kulinārijas krāsvielām. Pēc mūsdienas receptēm gatavotās līdzinās biežpiena krēmam, un tām ir pievienots želatīns.

Senākais tradicionālais pashas rotājums bijis koka veidnē iegriezta slāvu burtu XB (Hristos Voskres — Kristus ir augšāmcēlies) nospiedums. Pashas torņa galotnē lika pavasara puķītes, krāsotas olas, augļu šķēlītes vai putota sviesta ziedīņus.

Pashas pamatmasas izgatavošana

600 g svaiga biežpiena, 2 ēdamkarotes sviesta, 1 glāze saldā krējuma, 1 glāze cukura, sāls

Biežpienu izberž caurdurī vai arī izmaļ gaļas mašīnā. Pievieno mikstu sviestu, krējumu, cukuru, sāli, rūpīgi samaisa un vēlreiz izberž caur sietu.

Ar mitru marli izklāj formu, iepilda pashas masu, marli uzloka pa virsu. Formā iepildīto masu noslogo, liek aukstumā. No ledusskapja izņemtai pashai noņem slogu, pashu ar formu apgāž uz šķīvja, formu uzmanīgi noņem un pashu iztīn no auduma vai plēves, izrotā. Krāsainās pashas gatavo tāpat, bet iekrāsošanai pievieno izkausētu sarkano ogu želeju vai sirupu.

Vārītas pashas gatavošanai nepieciešami 600 g biežpiena, 3 olu dzeltenumi, 2/3 glāzes saldā krējuma, 2 ēdamkarotes sviesta, 1 glāze izmērcētu rozīņu, vaniļcukurs, rotāšanai svaigi augļi — mandarīni, kivi.

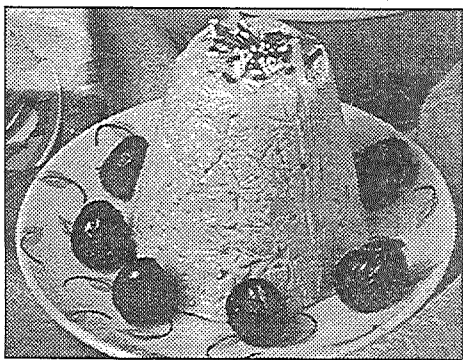
Sagatavo pamatmasu. Olu dzeltenumus ar cukuru puto, līdz tie kļūvuši gandrīz balti. Ūdens peldē uzkaršē saldo krējumu, tad, lēni maisot un karsējot, pievieno saputotus olu dzeltenumus un masu turpina maisīt un karsēt, līdz tā sabiezē. Masu atdzesē, pievieno izberzto biežpienu un pārējās piedevas: izkausēto sviestu, rozīnes, vaniļcukuru, sāli. Rūpīgi samaisa. Liek marlē, veidnē un zem sloga. Gatavu rotā ar svaigiem augļiem.

Lieldienu galdā goda vietā blakus pashai ir arī kuličs. Mīksts kā pūpēdis, labi uzauzdzis, augsts, apbrīnējis. Lai kuličs izdots labs, jāievēro daži galvenie principi.

Virtuvē, kur iejauta mīkla, temperatūra nedrīkst būt zemāka par plus 25 grādiem.

● Vārītā pasha.

● Krāsainā pasha.

Mīklai jābūt ne par šķidru, ne par biezu. Tās konstencei jābūt tādai, lai, ar nazi griežot, mīkla nestieptos pakāļ un nazim nepieliptu. Mīklu pārvietojot formā, to nevajag apkaisīt ar miltiem. Labāk rokas samitrināt ar eļļu. Mīkla jāmaisa ilgi un rūpīgi. Senāk ieteica, ka tai 300 reizes jāiesit, lai ciemiņi 300 reizes uzslavētu gardo kuliču. Milti rūpīgi jāizsijā. Mīklai jāaug siltā vietā, tomēr ne karstā ūdens peldē un ne uz radiatoriem. Kuliču steidzināt nedrīkst! Kuliča forma jāpiepilda līdz trešdaļai, no tās pašas mīklas virsū izveido krustu. Formas apakšā ieklāj no abām pusēm ar eļļu apziestu papīru, sānus iesmērē ar eļļu, apkaisa ar rīvmaizi.

Kad kuliča mīkla ir ievietota formā un atkal uzaugusi, to noziež ar olu, kas sakulta kopā ar karoti ūdens un karoti sviesta, apkaisa ar sasmalcinātiem riekstiem, mandelēm, rupju pūdercukuru. Vidū iesprauž nelielu žagariņu, ar to arī cep. Pēc stundas vai pusotras žagariņu izvelk, ja tas ir sauss, — kuličs gatavs, ja aplipsis, — tam vēl jāpaliek krāsni. Kad apbrūnējis, aplāj virspusi ar ūdeni viegli samērcētu papīru vai foliju, lai neapdeg. Kaprīzais kuličs visā mīklas gatavošanas un cepšanas laikā necieš caurvēju, troksni, durvju aizcīršanu, paaugstinātas balsis.

Kā formu kuliču cepšanai var izmantot alumīnija kastroļus, neliela izmēra kuličus var izcept augstās konservu kārbās.

Cara kuličs

7 glāzes miltu, 50 g rauga, 3 glāzes saldā krējuma, 200 g sviesta, glāze cukura, 15 olu dzeltenumi, 100 g cukātu, 50 g mandeļu, 100 g rozīņu, muskatrieksts, 10 kardamona graudiņi

Raugu izšķīdina glāzē krējuma, pievieno pusi no miltiem. Kad mīkla uzaugusi, pievieno ar sviestu un cukuru saberztus dzeltenumus, atlikušos miltus, krējumu, sasmalcinātu kardamonu, muskatriekstu, plaucētas mandeles, sīki sagrieztus cukātus, noskalotas un nosusinātas rozīnes. Mīklu labi izmaisa un atstāj uzrūgšanai 1,5 — 2 stundas. Pēc tam izmaisa, pārvieto formā. To piepilda līdz puisei, ļauj izaugt līdz 2/3 augstumam. Cep ne pārāk lielā karstumā.

Sagatavoja L. Rancāne

Laika zīmes

- × Ja kraukļi ķerc — būs lietus.
- × Ja kovārņi zemu laižas, tad būs jauks laiks.
- × Ja vistas skraida spārnos — būs vējputenis.
- × Ja lietus laikā gailis asti nolaidis, tad līs ilgi.
- × Ja kaķis ļoti kasa galvu un kaklu — būs lietus.

Kas likts baznīcu torņos

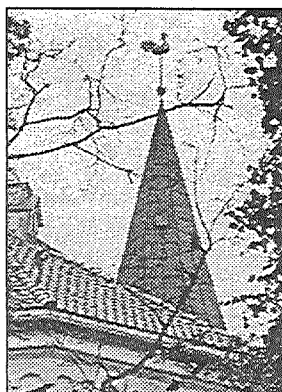
Kāpēc vienas baznīcas tornis ir krusts, citā — gailis? Ko tas nozīmē?

Gailis

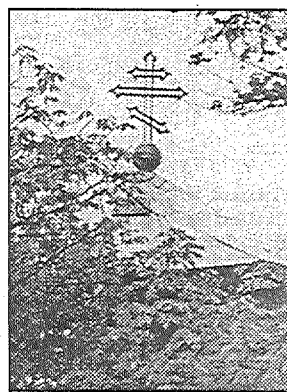
Gailis ir ļoti piepildīts simbols — modrības, atgādinājuma un aicinājuma zīme. Ir jāatceras viens evaņģēlija notikums. Apustulis Pēteris Jēzum solīja, ka par viņu cīnīsies un viņu aizstāvēs. Tomēr Jēzus brīdināja: «Gailis vēl nebūs dziedājis, kad tu mani trīs reizes būs noliedzis.» Un tiešām, kad Jēzus bija apcietināts, Pēteris noliedza, ka bijis ar to kopā, ka ir viens no tā mācekļiem. Apustulis dievojies, ka Jēzu nepazīst. Kad nodziedāja gailis, Pēteris atcerējās Jēzus vārdus un sāka raudāt.

Gailis baznīcas tornī atgādina — vai tu neesi nodevis to vietu, kurai ej garām? Vai tu neesi atteicies no tās?

Otra simboliskā nozīme gailim baznīcas tornī — tas ir arī gaismas pieteicējs. Kad viņš dzied, ir ļoti tuvu ausmai, un visi mošķi pa-

● Sv. Jāņa evaņģēliski luteriskās baznīcas tornis — gailis, Apskaidrošanas pareizticīgo baznīcai — krusts.

zūd. Vairumam baznīcu gailis vienlaikus ir vēja rādītājs.

Krusts

Krucifiksā ir attēlots krustā sists Kristus tēls, taču tukšs krusts bez Kristus simbolizē to, kas notiek pēc viņa apbedīšanas. Jēzus nav palicis pie krusta, bet ir augšāmcēlies. Krusts ir uzvaras un spēka zīme, tāpēc to tradicionāli lika un joprojām liek baznīcu torņos.

Pareizticīgo baznīcas krusts ir ar vairākiem atšifrējumiem. Augšējais īsais horizontālais šķērs-

koks simbolizē plāksnīti, uz kuras tika uzrakstīts — Jēzus Kristus, Jūdu ķēniņš. Poncijs Pilāts to ar uzrakstiem vairākās valodās lika pienaglot virs viņa galvas. Nākamais horizontālais šķērskoks simbolizē plāksnīti, pie kuras tika pienaglotas Jēzus rokas. Slīps šķērskoks zemāk simbolizē vietu, pret kuru pienaglojot tika atbalstītas viņa kājas.

Austrumu un Rietumu baznīcu krusti — tās ir dažādas krusta izpratnes un uzskatu tradīcijas, bet būtiskā nozīme tiem nemainās.

Kāds būs laiks Lieldienās

Lieldienās, 15. aprīlī, laiks būšot bez nokrišņiem, gaidāms 3 līdz 7 metrus sekundē stiprs vējš, gaisa temperatūra naktī būšot no -1 līdz -6° C, bet dienā no +7 līdz +12° C.

16. aprīlī meteorologi sola mākoņainu un vējainu laiku, vietām arī lietu. Gaisa

temperatūra naktī būšot no -3 līdz +2° C, bet dienā no +5 līdz +10° C.

Par Lieldienās gaidāmo laiku parasti spriež pēc tā, kādi bijuši Ziemassvētki. Ja balti, tad Lieldienas ir vai nu melnas vai tādas kā šogad — ar saplaukušiem pumpuriem — zaļas.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA

Preiļu novada dome aicina pieteikties pretendētus bāriņtiesas priekšsēdētāja un tiesas locekļu amatam.

Pieteikumus un CV iesniegt Preiļu novada domē līdz š. g. 23. aprīlim.

CIENĪJAMIE AGLONAS PAGASTA ZEMNIEKI UN INTERESENTI!
Jūs tiek aicināti uz semināru **23. aprīlī plkst. 10.00** Aglonas pagasta padomes ēkā.

Tiks sniegtas atbildes un konsultācijas šādos jautājumos:

1. Pasākumi lauksaimniecības un lauku attīstībai, kuru realizēšanai paredzēts SAPARD finansējums.
2. Valsts subsīdiju saņemšanas kārtība zemniekiem 2001. gadā.
3. Jaunākais lopkopība un augkopība. Lauksaimniecības organizators

Jaunumi veikalos «Preilis»!

Pirmo reizi Preiļos un veikalos «Preilis»

(Preiļos, Daugavpils ielā 66 un Rēzeknes ielā 15)

a/s «Talsu gaļa» produkcija!

To nogaršot varēsiet a/s «Talsu gaļa»

rikotajā degustācijā

š. g. 18. aprīlī

no plkst. 16.00 līdz 18.00.

Atnāciet un novērtējiet!

Dizeļu augstspiediena degvielas sūkņu remonts, regulēšana. Starteru, ģeneratoru remonts. Turbokompresoru (SMD, MTZ motoriem) remonts.
Mob. tel. 9412478.

Kā Lieldienas svin jūsmājās?

Afanasijs Ivanovs, pensionārs Preiļos:

— Galdā liksim olas, nopirksim maizi, atpūtīsimies. Agrāk, kad sieva vēl bija dzīva, Lieldienām cepām īpašu pashu, tagad jāzīti ar veikalā nopērkamo. Esmu vecticībnieks, tādēļ noteikti došos uz banīcu, mums pieņemts nakti pirms Lieldienām pavadīt lūgšanu namā ar svecēm rokās.

Aija Kancāne, dzīvo Līčos:

— Svinēsim tradicionāli, krāsosim olas. Septiņgadīgais dēlens Mārtiņš tic Lieldienu zaķim, tādēļ zem viņa spilventiņa noteikti būs paslēpta kinderoliņa. Lieldienās brauksim uz laukiem pie vecmāmiņas Rušonas pagastā, tur šūposimies, cepsim speķa pīrādziņus, pati iešu arī uz baznīcu. Mūsu paaudzes cilvēkiem Lieldienas vairāk ir pavasara atnākšanas svētki, bet mazāk reliģiskie svētki.

Alberts Veigulis, strādā reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē Preiļos:

— Atceros, kā Lieldienas svinēja manā bērnībā, ļoti labā atmiņā ir šūpošanās. Šogad krāsosim olas, iesim uz baznīcu. Lai gan neesmu ticīgs cilvēks, Lieldienās vienmēr apmeklēju baznīcu, tur var gūt garīgu gandarījumu. Sieva ir krievu tautības, un 33 kopdzīves gadu laikā šī būs tikai trešā reize, kad Lieldienas gan krievu, gan latviešu tautības cilvēki svin vienā dienā.

Jānis Mukāns, Preiļu Valsts ģimnāzijas 3. vispārīgā kursa audzēknis:

— Svinēšu ģimenes lokā, iesim uz baznīcu, «sitīsimies» ar olām. Arodolē mums ir šūpoles, tā ka arī izšūpoties varēs. Galdā noteikti būs augļi, arī citi kārumi — kā jau svētku reizē.

Marita Verze, Preiļu arodividusskolas skolotāja:

— Lieldienu rītā posīsimies uz baznīcu, pēc tam ēdīsim svētītās olas. Bērniem ir liels prieks meklēt dārzā paslēptās olas, bet pieaugušie gatavos Lieldienu mielastu. Pēc gavēņa visiem gribas sārtus ēdienus. Dažkārt ejam ciemos, līdzī nēmam krāsotās olas, bet šogad brauksim ciemos pie draugiem uz Gailīšiem.

G.Kraukle
Foto M.Rukosjevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

ERGO Rīgas Fenikss

ERGO Latvija
Apdrošinātāju grupa

Obligātā transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

visos mūsu birojos

par **30% lētāk**

Pārdod

T-40 AM ar piekabi un inventāru. Tālr. 21713 pēc 17;
MTZ-80 (galvu), govi. Tālr. 32292;
bankrotējusi firma automobiļu, traktoru rezerves
daļas, dīzeldegvielu. Tālr. 9741661;
arpu, sakņu smalcinātāju, graudu dzirnavas. Tālr.
42223;
dzelzs krāsni pirtij. Tālr. 9132386, 21975;
pusi mājas Gailīšos, garāžu Preiļos. Tālr. 22901;
dēļus. Tālr. 9738825;
pārtikas, sēklas kartupeļus 'Brasla', lopbarības kar-
tupelus, sienu. Tālr. 65088, 75220;
sēklas miežus 'Abava'. Tālr. 39501 vakaros;
govu un teļu. Tālr. 73512.

Perk

traktoru MTZ-80, 82. Tālr. 1-9173401;
uzkarināmo greideri GN (3 m platu) vai GN 3,5 m
platu. Tālr. 75220.

Dažādi

Sieviete (39 g.) vēlas iepazīties ar vīrieti. Rakstīt: A-
2, Aglonas 1, Preiļos, LV-5301.

Izbraucam un par augstām cenām iepērkam
govis, bulļus, teles, cūkas un aitas dzīvsvārā.
Samaksa uz vietas. Noformējam subsīdijas.
Tālr. 54 53480, 54 34420, 9629167
visu diennakti.

Iepērkam jaunlopus, liellopus, aitas, zirgus.

Noformējam subsīdijas.
Tālr. 55658.

Z/s «Vidsētas» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 55645, 55649, 55796, 1-6563019.

Dziedniece Valentīna Kuļešova
palīdzēs jums atbrīvoties no dažādām
slimbām, kā arī palīdzēs atrisināt
ģimenes, liekā svara un alkohola
problēmas; veiks darbu ar fotogrāfiju;
darbu ar mājlopiem; kodēs uz
veiksmi; biznesa problēmas.
Pieņems 19. aprīlī Preiļos, Rai-
bulvārī 24 (3. stāvā) no plkst.
10.00 līdz 12.00. Izziņas pa tālr.
1-4121744, 9463493, Cēsis.

SIA «Autoskola Līvāni» rīko
«B» kategorijas autovadītāju
kursus Preiļos, Kārsavas 4.
Skolēniem un studentiem atlaides.
Tālr. 21072 vakaros, mob. tel. 9511995.

Pateicamies visiem, kas bija klāt
sēru brīdī un palīdzēja izvadīt de-
kānu Jāzepu Gugānu pēdējā gaitā.
Tuvinieki

Selēna deficīts izraisa bojājumus katrā organisma šūnā

Dienas kļuvušas garākas, biežāk caur mākoņiem parādās priecīgs saules
stars. Pelēkais ziemas laiks paņēmis daudz spēka un enerģijas. Pavasari un va-
saru katram gribas sagaidīt možam un veselam.

Ko darīt šādā situācijā? Kā atgūt spēku, enerģiju, dzīves prieku? Labākais
veids kā neslimot, ir pareizi profilakses pasākumi. To, ka no rītiem jātīra zobi, visi
jau zina un dara, bet to, ka organisms jānodrošina ar nepieciešamajiem mikroele-
mentiem, ne visi iedomājas. Sevišķi jāpadomā par to, kā likvidēt selēna trūku-
mu organismā.

Noteikt selēna līmeni organismā, pirms veikt selēna deficīta profilaksi nav ne-
pieciešams, jo reģionos, kuros novēro biogeoķīmisku selēna deficītu, profilaksi
ir ieteicams veikt visiem.

Selēna saturs Latvijas iedzīvotājiem asinis ir izteikti samazināts, un, pēc
Medicīnas akadēmijas datiem, tas ir 0,6 mkmol/l, kas ir būtiski mazāks par
pieņemto normu (2,1-3,5 mkmol/l). Aprēķini rāda, ka selēna patēriņš cilvēkiem
Latvijā ir nepietiekams, tas ir tikai 15-40 mkg selēna dienā nepieciešamo 50-200
mkg selēna vietā.

Taču tas, ka selēnam ir īpaša nozīme organisma atjaunošanā un attīrīšanā, šūnu
enerģijas regulēšanā, ir apstiprinājies kopš 1957. gada dažādu valstu zināt-
nieku veiktajos pētījumos.

Konstatēts, ka selēna deficīts izsauc diskomforta sajūtu, nervozitāti, sliktāku
ādas, matu, nagu struktūru, pazeminātu organisma pretošanās spēju infekcijas
slimbām, stresam, radiācijai, ķīmikālijām. Latvijas zinātnieki iesaka lietot Salaspilī
ražoto Biomedicīnisko problēmu centrā — BMPC izstrādāto un patentēto uztu-
ra bagātinātāju «Bioenerģostims», kas visvairāk piemērots Latvijas apstākļiem,
satur efektīvas selēna formas, ir nekaitīgs, var lietot ilgstoši gan pieaugušie,
gan bērni.

Ja esat nolēmuši sākt dzīvi jaunā kvalitātē, savlaicīgi un pareizi rūpējoties
par savu un bērnu veselību, varat saņemt informāciju Biomedicīnisko problēmu
centra konsultatīvajā nodaļā, Rīgā, Bruņinieku ielā 57/16, tālr. 7701241 vai
Preiļos, tālr. 5356807.

Biomedicīnisko problēmu centrs

SIA «RNS-D» sveic visus klientus Lieldienu svētkos un no 13. līdz 16. aprīlim
savās degvielas uzpildes stacijās piedāvā degvielu par īpašām cenām, piemēram,
benzīns 95E — tikai 0,355 Ls/litrā, dīzeldegviela — 0,30 Ls/litrā.
Pērkot dīzeldegvielu vairāk par 200 litriem, kā parasti,
atlaide — 1 santims no litra cenas. Gaidām Jūs:

Preiļu rajonā:

Turku pagasta Jaunajā muīžā un Jaunsilavās,
Galēnu pagasta Galēnos,
Pelēču pagasta Pelēčos,
Preiļu novada Lītaunieku sādžā.

Jēkabpils rajonā:

Krustpils pagasta Spunģēnos,
Salas pagasta Biržos.

Madonas rajonā:

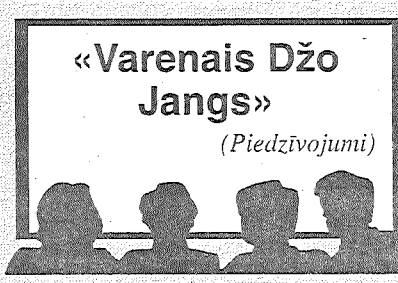
Cesvaines pilsētas ar lauku
teritoriju Muceniekos.

Joprojām tiek veiktas degvielas piegādes vairumpircējiem un
degvielas realizācija par taloniem.
Zvaniet, par vairumtirdzniecības cenām vienosimies!
Tālr. 53 43778, 9405844, 9257169.

PRIECĪGAS LIELDIENAS!

AIZIESIM
UZ KINO DIVATĀ!

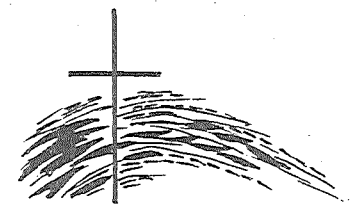
Bezmaksas kinobīlete
TAVAM DRAUGAM uz filmu

Filmu demonstrē
kinoteātri «Ezerzeme»
(Preiļos, Raiņa bulv. 17)

18. aprīlī — 18.00; 20.00.
19. aprīlī — 18.00; 20.00.

Uzrādot šo kuponu kinoteātra
kasē, jūs pirkiet tikai vienu
ieejas biļeti

Atnāc, meit, un atstāj kapu kalnā
smeldzi,
Atstāj asaras un skumjas lai šeit dus.
Paņem līdzī dzīvei spēka veldzi,
Mana piemiņa tad vienmēr dārga būs.
Izsakām dziļu līdzjūtību Regīnai
Trifonovai sakarā ar TĒVA nāvi.
SIA «TU Lauki» kolektīvs